І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
в Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
в Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 201. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 7-го ЛИСТОПАДА 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, NOVEMBER 7, 1974 No. 201. VOL. LXXXI.

СТЕПАН ПОСТУПАК, БОГДАН ФУТЕЙ І БОРИС АНТОНОВИЧ ПЕРЕПАЛИ. В ЦІЛІЙ КРАЇНІ ДЕМОКРАТИ ЗДОБУЛИ ВИБОРЧУ ПЕРЕМОГУ

В середу 6-го листопада рано, як це число „Свободи" мало друкуватись на пресі, одержано телефоном вістку, що обидва кандидати українського роду до Конгресу ЗСА, республіканець Степан Поступак в Пенсильвенії і незалежний д-р Богдан Футей в Огайо перепали у вівтіркових виборах. Їх перемогли їхні демократичні суперники — Степана Поступака переміг Гас Яткон у відношенні трьох голосів до одного, а д-р Богдан Футей має в загальному голосуванні в його виборчій окрузі четверте із шести місць в кількості голосів. Переміг в тій окрузі демократ Ронэлд дотеперішній стейтовий сенатор.

Перепав у виборах також адв. Борис Антонович, який кандидував до стейтової легіслятури в одній із виборчих округ Чикаґо. Його переміг демократичний кандидат Нобелмен.

Американський нарід сказав своє слово, давши у вівтіркових виборах замітну перемогу демократичним кандидатам Конґресу та стейтових леґіслятур, як і на пости губернаторів. Загально вважається, що перемогу демократів перерішила відповідальність республіканців за Вотерґейтську аферу. Згідно із першими підрахунками голосів в середу, 6-го листопада, рано, як це число „Свободи" друкувалося на пресі, демократичні законодавці в новому 94-му Конґресі матимуть в Палаті Репрезентантів більшість двох третіх місць і правдоподібно таку саму перевагу в Сенаті.

В теперішньому 93-му Конґресі демократичні законодавці також становили більшість в обох Палатах, але не аж таку, як будуть становити в майбутньому 94-му Конґресі. Досі в Палаті Репрезентантів було 248 демократів і 187 республіканців, а в Сенаті демократи переважили республіканців відношенням 58 до 42.

В таких стейтах, як Ню Йорк, Массачусетс, Коннектикат, Теннесі, Колорадо та в ряді інших, де губернаторами досі були республіканці, у вівтіркових виборах перемогли демократичні кандидати. На пост губернатора Ню Йорку був обраний колишній демократичний конґресмен Гю Кері, який переміг губернатора Малколма Вільсона. В Коннектикат губернаторські вибори виграла демократка Елла Грассо, перемагаючи республіканця Роберта Стіла.

Висліди деяких виборів такі: республіканський сенатор Джекоб Джевітс переобраний нюйоркськими виборцями; В Коннектикат перевибрано демократичного сенатора Абрагама Рібікофа; демократичний губернатор Алабами Джордж Воллес знову вийшов переможцем. В Пенсильвенії виборці перевибрали республіканського сенатора Ричарда Швайкера. Колишній астронавт Джон Ґлен був вибраний на демократичного сенатора з Огайо. Здобули перемогу також демократичний губернатор Мериленду М. Мандел, демократичний губернатор Пенсильвенії Мілтон Шеп, а демократ Майкел Дукакіс переміг дотеперішнього республіканського губернатора Массачусетс Френциса Сарджента.

Як вказують коментатори, вислід виборів може дуже ускладнити працю президента Джералда Форда, бо тепер він мусітиме співпрацювати з Конґресом, який буде контрольований Демократичною партією навіть більше ніж був попередній Конґрес. Але ті самі коментатори зазначують, що на Демократичній партії від тепер лежатиме також більша відповідальність за розв'язання економічних й інших проблем ніж досі.

Передвиборча зустріч із майбутнім губернатором Ню Йорку. Під час передвиборчої кампанії, представники Українських Демократів Ню Йорку і Ню Джерзі мали 30-го жовтня зустріч із тоді ще демократичним кандидатом і тепер уже обраним на губернатора Ню Йорку конґресменом Гю Кері. На фото (зліва): адв. Данило Кузик, обраний тепер на губернатора конґресмен Гю Кері, голова Українських Демократів Ню Джерзі Йосип Лисоґір, Володимир Атляс та голова Українських Демократів Ню Йорку Володимир Бакад.

Президент Форд плянує зміни в кабінеті

Вашинґтон. — Близькі співпрацівники президента Джералда Форда інформують, що ще перед кінцем цього року він замінить деяких членів його кабінету, призначеного ще його попередником Ричардом Ніксоном. Думають, що напевно настануть зміни в проводах таких департаментів: праці, транспортації, а також здоров'я, освіти й суспільної опіки. Напевно буде також звільнений теперішній директор Бюра управління і бюджету. Ці достовірні джерела твердять, що можливо будуть звільнені секретарі торгівлі, сільського господарства, мешкань і міського розвитку, як також генеральний прокуратор. Натомість напевно залишаться на своїх постах державний секретар Генрі Кіссінджер, секретар внутрішніх справ Роджерс Мортон і секретар скарбу Вілліям Саймон. Щодо секретаря оборони Джеймса Шлесінджера, деякі співпрацівники президента Форда твердять, що він залишиться на цьому пості.

Понад 100,000 осіб демонстрували проти рішення ОН надати голос Палестинській Визвольній Організації

Ню Йорк. — У понеділок, 4 листопада, понад 100,000 осіб, у більшості жидів, демонстрували біля будинків Об'єднаних Націй, протестуючи проти рішення Об'єднаних Націй надати Палестинській Визвольній Організації (П. В. О.) право брати участь у пленарних дискусіях Генеральної Асамблеї, які почнуться 13 листопада, відносно ситуації на Близькому Сході. Поліційні чинники заявили, що це була одна з найбільших демонстрацій в історії Ню Йорку. Демонстранти носили транспаренти з такими гаслами як: „О. Н. піддалися вбивцям", „Ізраїль — так, П. В. О. — ні". Демонстрацію зорганізувала Конференція Президентів Головних Американсько-Жидівських Організацій, яка охоплює 32 крайові жидівські організації.

Між промовцями були колишній ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан, колишній ізраїльський міністер оборони Моше Даян, демократичний сенатор Генрі Джексон із стейту Вашинґтон, республіканський сенатор Джекоб Джевітс із Ню Йорку, демократичний кандидат на сенатора з Ню Йорку Ремзі Кларк, екзекутивний директор Крайової Організації для Поступу Чорних Людей Рой Вілкінс і ряд інших ізраїльських й американських політичних діячів.

Коло будинків Об'єднаних Націй демонструвала також маленька група арабів, яка вітала представників Палестинської Визвольної Організації. Цих демонстрантів охороняло понад 40 поліцаїв.

ЗСА ПРОПОНУЮТЬ ЗАХОДИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СВІТУ ХАРЧАМИ

Рим. — Промовляючи на самому початку Світової конференції для справи харчів, що почалася тут 5 листопада, державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер запропонував п'ятипунктову програму спільної акції держав світу з метою забезпечити людство у потрібну кількість харчів. Згідно з пропозиціями Генрі Кіссінджера, необхідним є утворити „міжнародну резервово-координаційну групу, яка б опрацювала у можливо найскорішому часі докладний договір про міжнародну систему хлібних резерв, що їх мають у своєму розпорядженні окремі країни... Міжнародна резервна система повинна б включати такі елементи: обмін інформаціями щодо рівня резерв і резерв для поточного користування: напрямні управління національними резервами, уточнюючи умови щодо збільшення резерв і їх звільнення; привілей для співпрацюючих країн щодо розподілу резерв; процедуру встановлювання цілей і лагодження спорів та заходи щодо цих, які порушують домовлення".

П'ятипунктова програма Г. Кіссінджера мала б творити плятформу для спільної акції всіх заінтересованих держав. Идеться тут про: 1. Узгіднення зусиль великих країн, які мають надвишки у харчах, щоб допомогти зустрінути світове запотребування на харчі, 2. Збільшити спроможність країн, які розвиваються, а які відчувають хронічну нестачу харчів, на відтинку продукції зерна й інших харчів, 3. Перекинути резерви і харчі туди, де відчувається нестача, 4. Поліпшити якість харчів, щоб забезпечити задовільне віджилювання, 5. Охороняти людей і держави перед несподіваними ситуаціями і непевністю погоди.

Відповідно до так накресленої програми Г. Кіссенджер запропонував утворення трьох міжнародних тіл, які мали б за завдання посилити заходи окремих держав, координувати і надати їм світового значення. Мова тут про утворення: а) Плянувальної групи експортів, б) Координаційної групи щодо резерв.

Г. Кіссінджер у своїй промові розвинув плян активної співпраці не тільки країн — традиційних експортерів зерна і харчових продуктів, але також країн-нафтових продуцентів, які, як заявив він, нагромадили фінансові резерви неспівмірно великі до власних потреб, і цих країн, які вважаються найважливішими імпортерами харчових продуктів. Г. Кіссінджер коротко також звернув увагу на загрозу з уваги на скоре збільшування кількости населення на Землі, стверджуючи, що без плянової розв'язки цієї проблеми людство одного дня таки найдеться на березі катастрофи, бо ресурси Землі не виявляться вистачальними, щоб задовольнити потреби такої кількости людей.

Советські дані про зброєння викликають підозріння, стверджує Департамент оборони

Вашинґтон. — Не зважаючи на початкові виразні заперечення твердження сенатора Джеймса Баклея, мовлляв, СССР систематично нарушує постанови угоди про обмеження стратегічного узброєння з 1972 року, речники Департаменту оборони приватно признають, що закиди сенатора Дж. Баклея мають підставу та що не можна з певністю ствердити, що СССР не нарушує прийнятих зобов'язань. Зокрема речники Департаменту оборони підтвердили факт маскування військових об'єктів, споруджуваних в СССР недалеко Мурманська, де будуються советські атомові підводні човни. У висліді зручного маскування, за час останніх шість місяців ЗСА не могли уточнити скільки атомових човнів окремих кляс там побудовано, чи є під будовою. Крім того, як твердив Баклей, советські чинники вживають специфічні протизаходи, щоб унеможливити електронічне досліджування з допомогою сателітів советської території. З цим твердженням також „приватно" погодилися речники Департаменту оборони, підтвердивши, іншими словами, правильність висновків сенатора Джеймса Баклея.

ВАЛЕНТИН МОРОЗ ЗАПОВІДАЄ, ЩО ВЧИНИТЬ СОБІ СМЕРТЬ, ЯКЩО ТЮРЕМНІ ВЛАСТІ НЕ ЗМІНЯТЬ НЕЛЮДСЬКОЇ ПОВЕДІНКИ З НИМ. ПОТРІБНІ РІШУЧІ ЗАХОДИ ДЛЯ ВРЯТУВАННЯ ЖИТТЯ МОРОЗА.

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Валентин Мороз продовжує голодівку і заявляє, що буде її вести до 1-го січня 1975 року. Якщо до того часу тюремні власті не змінять свого нелюдського відношення до нього і недозволять йому принаймні бути з іншими в'язнями у спільній камері та працювати, після 1-го січня він заподіє собі повільну смерть.

Валентин Мороз

Стан здоров'я Мороза катастрофічний, а умови, в яких він знаходиться, переходять межі уяви. Колись сильна широкоплеча, виспортована людина, важить тепер 52 кілограми, має сіро-жовті, розпухлі щоки і виглядає наче ходячі мощі. Крім серйозної хвороби печінки, Мороз мав у міжчасі теж декілька серцевих приступів. Від двох місяців сонда, що його нею насильно годують, покривається кров'ю. Як признав один із тюремників, його ж колеги з тюремної обслуги обходяться з Морозом „гірше ніж звірі". Нелюдські знущання над Морозом та його подивуґідна постава, зворушують навіть декого з тюремних властей.

У вівторок, 5-го листопада, Валентина Мороза відвідала його дружина з його батьком і сином Валентином. Всупереч обіцянкам, тюремні власті не хотіли спочатку допустити до Валентина ані його дружини Раї, ані малолітнього сина, а тільки батька, під умовою, що він буде переконувати Валентина припинити голодівку та покається. Коли ж батько відмовився від цього, тільки на настирливі домагання усіх трьох допустили теж дружину і сина до нього.

Побачення було одним кошмарем: дружині Валентина тюремники не давали говорити, затуляли її уста, погрожували і вимагали, щоб вона говорила тільки по російськи і „нічого політичного". Сина відривали насильно від батька при прощанні, викручували йому руки і пальці, бо боялися, щоб син не передав батькові якоїсь записки.

В міжчасі КҐБ грозило Раї Мороз, що позбавлять її праці, викинуть з квартири, а то й заарештують, якщо вона звернеться за допомогою для свого чоловіка до людей та установ за кордоном. Останньо виключили її телефон.

Вістку про цю повну трагізму зустріч потверджено також з українського відділу „Голосу Америки".

В УАПЦ І УПЦ ВІДЗНАЧЕНО ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТИ З ПОНЕВОЛЕНИМ УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОМ

Бавнд Брук. — Згідно з постановою нашої найвищої громадської установи, Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців (СКВУ), який визначив листопад ц. р. для вияву нашої солідарности з поневоленим українським народом, з доручення Владики Митрополита Мстислава, в неділю, 3-го листопада, в церквах митрополій УАПЦеркви в Европі й Австралії та УПЦеркви в ЗСА і країнах Південної Америки, були відправлені молебні за поневолений український народ і всіх тих наших братів і сестер, що неповинно караються в совєтських тюрмах, таборах невільничої праці та психолікарнях-в'язницях. Під час св. Літургії згадано імена теперішніх, відомих нам, страдників та за „всіх мучеників народу українського, імена яких Ти, Господи, сам відаєш" і звільнення їх з в'язниць і катівень.

Соборну Архиєрейську Службу Божу в ту неділю у Церкві-Пам'ятнику очолили Владики Митрополит Мстислав і Єпископ Володимир, яким сослужили протопресвітер А. Селепина, митр. прот. П. Фалько, прот. М. Хуторний з Англії, прот. М. Земляченко і протидиякон М. Петляк. Співав хор під управою прот. И. Крети.

В своєму слові до вірних, Владика Митрополит представив сучасний стан знущань червоної Москви над нашим народом в Україні. Закликаючи вірних до повсякденної молитви за кращу долю й світле та незалежне майбутнє української нації, Владика сказав: — „Одначе, наша молитва буде тільки тоді діючою й Богові вгодною, коли теплоту й щирість її всі ми будемо доказувати ділом, яке в цей грізний для українського народу час, повинно бути виявлене в якнайдальше йдучому об'єднанні всіх нас — поза Батьківщиною перебуваючих та в спільній дії на всіх відтинках нашого життя у вільному світі". Зокрема гаряче кликав Владика Митрополит до постійної й щедрої жертвенности для наших наукових установ поза Україною, які, як сказав Владика, — „творять непроминаючі духовні й культурні цінності та довершують те, на що не спроможний сьогодні поневолений український народ".

НОВИЙ СВЯЩЕНИК УПЦ В ЗСА

В суботу 12-го жовтня, в Церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, під час Св. Літургії, Владика Мстислав рукоположив у сан ієрея довголітнього диякона о. Ігоря Збошаніва і приділив його до причету церкви Св. Тройці в Чикаґо, Ілл.

СОВЄТСЬКИЙ АМБАСАДОР ПРИ ООН ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ДИСКУТУВАТИ СПРАВУ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Ню Йорк. — Комітет оборони совєтських політичних в'язнів інформує, що совєтський амбасадор при Об'єднаних Націях, Яків Малік, відмовився прийняти американського історика, бувшого дорадника президента Кеннеді, Артура Шлезінджера, негритянського діяча, основоположника Американської спілки громадянських прав, Роджера Болдвина, і письменницю, члена головної управи Амнестії Інтернешенел, Ровз Стайрон на розмову про стан здоров'я і ув'язнення українського історика Валентина Мороза.

У своєму листі до Маліка і Мартиненка (постійного представника УССР при ООН) згадані діячі висловили своє стурбування долею Мороза і просили Маліка про розмову, щоб вияснити причини ув'язнення і можливі порушення міжнародних договорів в справі Мороза. Вони писали: „Члени професійних товариств, між ними Американське Історичне Товариство, членом якого є проф. Шлезінджер, виявляють все зацікавлення фактами довкола ув'язнення пана Мороза. У зв'язку з цим, ми хочемо вияснення слідуючих аспектів справи:

1. Мороза засуджено на підставі його писань. Якщо це так, то, на нашу думку, це може вказувати на порушення статті 19 Універсальної декларації прав людини і статті 19 Міжнародного Пакту про громадянські і політичні права. Надзвичайно довгий строк тим більше нас турбує.

2. Суть писань Мороза відноситься до прав національної меншости, її права культурного розвитку. Якщо це так, то видвигнення цього на суді було б порушенням статті 27 Міжнародного Пакту про громадянські і політичні права.

3. Тюремний режим, де Мороз перебуває від 1970 р. мав привести його до поважного фізичного і ментального послаблення. Якщо це так, то є можливість, що адміністрація Володимирської тюрми не дотримується мінімальних стандартів, прийнятих ООН і статті 7-ої Міжнародного Пакту про громадянські і політичні права.

4. Нас цікавить головно стан здоров'я пана Мороза. Яку лікарську допомогу він одержує і що робиться, щоб полегшити його стан, що привів його до голодівки?

Лист американських діячів був висланий до Маліка 28-го жовтня 1974 р., а 4-го листопада прийшла остаточна відмова зустрічі від представника місії УССР, мовляв, „справа Мороза, це внутрішня справа СССР".

В ЧИКАҐО ВІДБУДЕТЬСЯ МІЖНАРОДНИЙ СИМПОЗІЙ ПРО СХІДНІ КАТОЛИЦЬКІ ЦЕРКВИ

Чикаґо (УКУ). — В десяту річницю проголошення Папою Павлом VI соборового Декрету про Східні Церкви відбудеться тут в днях 15-17-го листопада академічна імпреза — міжнародний симпозій про східні Католицькі Церкви після Другого Ватиканського Собору. Організаторами цього симпозія є теологічний відділ Університету Лойолі та Філія Українського Католицького Університету Папи Климентія в Чикаґо.

Метою цієї наукової зустрічі кільканадцятьох східніх і західніх теологів та знавців проблематики східніх Церков є не лише відзначити десятиліття Декрету, але й розглянути становище стосовних Церков за останній час, тобто після Ватиканського Собору. Як відомо, Декрет поклав основи під новий розвиток східніх католицьких спільнот, привертаючи їм багато із первісних самобутніх атрибутів в духово-літургічному та самоуправному житті. Не скрізь цей Декрет виповнив своє призначення і був впроваджений в життя. Різні аспекти життя східніх католицьких помісних Церков і обрядів, їх досягнення і труднощі мали б стати темою доповідей і дискусій на цьому триденному науковому форумі. Симпозій відкритий для ширшої публіки.

Перша сесія симпозія розпічнеться в п'ятницю 15-го листопада о 2-ій год. по обіді в Маркет Сентер Університету Лойолі (820 Норт Раш Стріт) вступним словом о. Ерла Вайса, голови теологічного департаменту Університету Лойолі, та привітанням представника Філії УКУ. З доповідями виступлять д-р Йоганнес Мадей (Німеччина) на тему: „Стан східніх католицьких Церков напередодні Ватиканського Собору", д-р Тома Берд (Ню Йорк): „Ґенеза та формування Декрету і його спірні питання" та о. монс. Віктор Поспішіл (Картерет, Н. Дж.) про: „Питання патріярхального устрою в Декреті").

Того ж дня під час вечері учасників симпозія в їдальні університету Лойолі о. Фредерик Мекменус (Вашинґтон) виголосить промову на тему: „Пізнання східнього християнства — стан і завдання".

В суботу 16 листопада відбудуться дві сесії. В час дообідньої сесії прочитають доповіді о. Мелетій Войнар (Вашинґтон): „Канонічні

(Закінчення на стор. 5-ій)

Католики становлять 18 відсотків населення світу

Ватикан. — Офіційна статистика, оприлюднила Ватиканом, твердить, що католики становлять тепер 18 відсотків цілого населення світу. Найбільша концентрація католиків є в країнах Західньої Півкулі. Згідно з повідомленням Ватикану, 61 відсоток населення Західньої Півкулі є католицького віровизнання, тоді як в Европі тільки 40 відсотків є католиками, а в Азії — всього 2.3 відсотка.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Дайош хлєб!"

„Є український мільярд!" — такими голосними наголовками совєтська окупаційна преса українською мовою в Україні повідомляла під кінець жовтня, що „у засіки Батьківщини (тобто російської імперії) засипано український мільярд". Хоча формально йде тут мова про т.зв. „продаж державі зерна" колгоспами і радгоспами, то фактично йдеться про звичайний грабунок українського хліба за заздалегідь визначеним у Москві пляном. Очевидно, справа не в продажі, а в способі, за яким цей продаж у СССР переводиться, справа в ціні, яку одержують колгоспники і радгоспники за свій труд, а також в обов'язковості достави не тільки визначеної пляном кількости, а ще й додатку з рахунку т.зв. соціялістичного змагання, що є однозначне з властивою для совєтської системи методою „викачування" від населення хліба.

У цьому році з України Москва вже зуміла загарбати 16,406 тисяч тонн зерна, тобто на 866 тисяч тонн (53 мільйони пудів) понад офіційно схвалений плян. У повідомленні говориться, що „перевиконані пляни закупок продовольчих, круп'яних і фуражних культур. Продаж державі (тобто дальше „викачування") зерна кукурудзи і рижу триває".

Очевидно, цим українським вже понад мільярдом Москва не задовольняється. Українські колгоспники і робітники радгоспів вже одержали доручення посилити заходи, щоб забезпечити третій мільярд хліба на 1975 рік. Більше того, Москва зарядила, що на майбутнє треба вважати, „щоб мільярд пудів продажу державі зерна став мінімальною нормою для хліборобів України".

„Викачуючи" хліб з територій окупованих національних республік, Москва не цікавиться долею населення цих республік, трактуючи їх як свої колонії. Хлібороби України, які дають російській імперії таку велику кількість зерна, мусять вдоволятися мінімальною ціною за відданий хліб, а свої найконечніші потреби мусять задовольнити не за мізерну платню, яку дістають за свій виснажливий труд на колгоспних чи радгоспних ланах, а за рахунок максимального використання мініятюрних, так званих присадибних ділянок, які у совєтській дійсності є найважливішим джерелом прохарчування населення.

Найбільшою лицемірністю у тому всьому є заява московського ЦК КПСС з „подякою" хліборобам України за „успішне виконання і перевиконання плянів дев'ятої п'ятирічки". Жорстокої дійсности не закриють, проте, найгучніші пропагандивні фрази про „радянську Батьківщину" і про „славні традиції радянського народу".

Польські реалітети

Усі етнічні групи в Америці, країни походження яких опинилися під народовбивчою „опікою" комуно - московського „старшого брата", мають одну і ту саму мету: допомогти народам свого походження визволитись з-під тієї накиненої їм силою і розбоєм „опіки" та знову здобути свою національну і державну незалежність і суверенність. Проте, не всі ці „підопічні" народи є в однаковому ступні поневолення, бо т. зв. сателітні країни, до яких належить Польща, все ж таки мають більше самоуправління та більші вигляди на еволюційне унезалежнення, ніж їх мають т. зв. союзні республіки, до яких належить Україна, та які фактично є окупованими провінціями Москви. Іншими словами, „реалітети" сателітних країн і „союзних республік" різняться і тими різницями подиктовані також різні шляхи і засоби американських етнічних груп у намаганнях допомогти народам свого походження в їхніх змаганнях до волі і незалежности.

Для українського читача буде цікаво познайомитися у цьому відношенні із становищем Американської Полонії, порівнюючи його із становищем репрезентованої УК Комітетом Американської України у відношенні до України. З'ясовував ці „польські реалітети" презес Конгресу Полонії Альойзи Мазевський під час з'їзду ширшої управи того Конгресу в Боффало з початком цього місяця як про це поінформував польський „Нови Дзєннік" з 5-го листопада.

Мазевський насамперед ствердив, що хоча засадничі цілі Полонії ті самі, що були 30 років тому, то все ж таки сьогодні виникли нові проблеми, що їх треба розв'язувати. „Більшість наших провідників, мислителів, істориків і публіцистів вважають, що шлях до волі Польщі і її повороту до сім'ї вільних народів веде через довгу, трудну і томлячу еволюцію. Ані побрязкування шабелькою, ані найвеличавіші гасла, навіть зроджені з найглибшого патріотизму, не доведуть до мети, для якої всі бажаємо працювати, себто до відбудови повної волі і незалежности Польщі" — говорив презес Полонії. І з цього він робить логічний висновок: в такому еволюційному процесі найбільш допоміжними будуть господарський розвиток і культурне збагачування польського народу через вмілий обмін із Заходом, зокрема із З'єднаними Стейтами Америки. З таких міркувань Американська Полонія такий обмін підтримує і йому сприяє.

Це в жадному разі не значить, — говорив Мазевський, — що Полонія тим самим підтримує теперішній комуністичний режим Польщі. Цілком навпаки. Вона його не визнає і під час недавніх відвідин польського комуністичного верховода Едварда Герека діячі Полонії оминали зустрічі з ним, „здаючи собі справу, що він приїхав сюди як перший секретар польської комуністичної партії, а не як обраний представник польської держави". Отже, говорив далі Мазевський, „наше антикомуністичне становище вимагає, щоб ми оминали товариських чи чемностевих контактів з представниками комуністичного режиму".

Проте, це не означає, — говорив Мазевський, — що Американська Полонія противиться контактам, бо в деяких випадках таке становище було б короткозоре і дурне. Це відноситься головно до туристичного руху, який треба вважати за контакти не з представниками режиму, але „народу з народом", що з черги сприяє еволюції до волі і незалежности. Свої міркування презес Полонії закінчив твердженням: „Знаємо, що комуністи є нашими ідейними і політичними противниками. Але також знаємо, що ще ніхто ніколи не здобув перемоги, обертаючись до противника плечима".

Становище Мазевського, апробоване опісля Дирекцією Полонії, без сумніву подиктоване журбою про долю польського народу і „польськими реалітетами", які в багатьох відношеннях інші ніж дійсність в Україні.

Я. Гайвас

НА КОРДОНАХ СССР НОВА СИТУАЦІЯ

Два елементи складалися на російську експансію й взаємно доповняли себе: жадоба підбою, загарбання нових територій й простірного поширення та численні місця слабого, або ніякого опору, „м'які місця" на кордонах колись царської Росії, а тепер совєтської. Очевидно, ні царський, ні совєтський етап російського імперіялізму не відкидав ужиття сили й насильства. Одначе складалося так, що майже безперервно в своєму сусідстві мав він простори, на які можна було натискати без особливих труднощів. Виграваня внутрішніх суперечностей, використання періоду слабости країни, а особливо її провідної верстви, інтриґи Москви і викликані нею ферменти підготовляли ґрунт під аґресію до тої міри, що не було потреби надто великих сил для опанування нових територій.

Вимовною ілюстрацією до цього є завоювання Сибіру, анексія китайських територій, окупації козацької України, Польщі, натиск на Індію, Персію, просування на чорноморські протоки і басейн Середземного моря. Вивчування російського імперіялізму показує, що у переведенні в життя своїх намірів, він був не лише дуже послідовним і настирливим, що використовував кожну нагоду, як нпр. у добі Другої світової війни, але й обережним. Коли зустрічав сильний опір в якомусь місці, а не мав достатніх засобів для його переломання, або ситуація була невідповідна, спокійно відкладав це „завдання" до іншого, вигіднішого часу, а тим часом шукав інших „слабих місць".

У вислідi Другої світової війни заіснували були особливо вигідні для російської імперії умови на її кордонах. На заході вдалося Москві не лише добитися розчленування головного свого ворога Німеччини, але й оточити себе перстенем сателітних країн, які замкнули безпосередній доступ до кордонів СССР. Те, що пробували західньо - европейські країни після большевицького перевороту під кінець Першої світової війни, а саме „санітарний кордон" між ними й московським центром комінтернівських заколотів, це вдалося большевикам після Другої світової війни з очевидними величезними користями для себе.

Після того, як наслідком непростимих помилок заходу західній перстень совєтських сателітів устабілізувався й закріпився, Москві здавалося, що „світ відкритий, як двері" для її дальшої експансії: від Балканів аж до Камчатки. Головно чорноморські протоки, бережені ослабленою Туреччиною, відкриті простори Персії й Індії, Китай... Особливо чорноморські протоки й вихід на Близький Схід манили своїми необмеженими стратегічними й іншими можливостями.

Вимріяну нагоду для большевицького проникання на цьому відтинку створила в'єтнамська війна й зв'язання американських сил у цій далекій закутині світу. Москва цю нагоду використала до крайніх меж. Холодно, розраховано, накладом величезних коштів здобула вона такі міцні пункти опертя, що до остаточного рішення вже не було аж так далеко. Її переможний похід зупинив кінець американської війни у В'єтнамі, відтягнення звідти американських військ і перекинення головної уваги на Близький Схід. Останній конфлікт на Кипрі переконав і найбільших американських оптимістів, що в тому районі може постати дуже небезпечна ситуація і тільки відкрита присутність американських сил і їхня очевидна готовість чинно втрутитися в розвиток подій здібні заблькувати дальше проникання большевиків.

Без шуму й розголосу, але й без будь-яких заперечень з американського боку саме це стається. Наслідком того постає зовсім нова ситуація, якої Москві не стане ні сил, ні зваги змінити. Очевидно що в запіллі американського заблькування розігруватимуться ще драматичні арабсько - ізраїльські зудари, нафтові торги й конфлікти, але дальшим вирішним большевицьким ініціятивам дорога замкнута.

На персько - індійському відтинку російська експансія, чи то біла, чи червона, теж не нова. Були періоди, коли здавалося, що опанування тих теренів Росією і її вихід до Перської затоки, це тільки питання часу. Одначе, останні роки принесли тут великі зміни. Персія (Іран) після довгих століть занепаду пробуджується. Колосальні нафтові ресурси використовуються не лише на творення модерної армії, що могла б бути рівною большевицьким збройним силам, але, що ще важніше, на господарську розбудову країни, на піднесення життєвого стану населення, на відродження стародавнього культурного блиску й сили. Свідомий своїх шансів та не менших небезпек, Різа Паглеві, шах Ірану, відбув нещодавно велику дипломатичну поїздку від Індії аж до Австралії. Очевидний намір тієї поїздки „зміцнити мирову співпрацю країн цього величезного простору", а всяке його зміцнення, це найкраща і єдина перешкода російській пенетрації і маневрам.

Виявилося, що не лише Іран перестав бути „м'ягким очерев'ям", на яке могли б гострити свої зуби большевики, але й Індія не має найменшого наміру падати в обійми Москви. Прем'єр - міністер Індіра Ґанді не відмовляється від будь - якої допомоги, — збіжжя, побудови нових фабрик і заводів, навіть грошей, — але на то-

(Продовження на стор. 6-ій)

Р. Михайлович

„ВЕСЕЛКА" І ШКОЛА

20-ліття „Веселки", журналу для дітей і дorосту — це не тільки чимале культурне досягнення української спільноти на терені Північної Америки, але й доказ наполегливости її видавця, Українського Народного Союзу, і редакції та її співробітників у прямуванні до шляхетної мети. Тільки львівський „Дзвінок", що появлявся 24 роки, перевищує „Веселку" досі під оглядом часу свого існування. Під цим самим оглядом має „Веселка" покищо ще одного суперника — теж львівський журнал „Світ Дитини", що виходив 20 років. Інші наші журнали для дітей і молоді жили куди коротше, хоч причини припинення їх появи не були ні редакційні, ні фінансові, ні будь-які інші, а вибух всесвітньої війни.

Від першого місяця своєї появи до сьогодні (242 числа) „Веселка" була і є журналом для дітей „всякого віку". В нормальних обставинах її функції повинні б виконувати три окремі періодичні публікації: для дошкілля, для молодшого шкільного віку (7-10 р. життя) і старшого шкільного віку (11-14 р.). Тому використовування матеріялів „Веселки" повинно проходити під постійним наглядом старших осіб, які вибирали б з журналу матеріяли, відповідні до віку й умового розвитку того чи іншого юного читача, уважаючи, щоб він часом не зневірився, коли попаде на матеріяли, призначені для старшого віку.

Крім тієї „універсальности", „Веселка" призначена також виконувати подвійне завдання, обслуговуючи і дім - родину і школу. Тут проблема полягає не так у матеріялах для читання, як у методиці. Рідний дім — батьки (часом дідусь або бабуся) використовують ці матеріяли по-своєму, переказуючи раніше прочитане меншим дітям, читаючи з дітьми (трохи більшими) чи розмовляючи на тему прочитаного з ще старшими дітьми. Під цим оглядом варто б виховникам прочитати статтю Ганни Черінь „Мистецтво розповіді дітям", вміщену в єдиному того роду збірнику „Ми і наші діти" (Торонто - Ню Йорк 1965). Варто б узяти до уваги й те, що „Веселка" допомагає засвоювати знання української мови вже не тільки дітям, але, деякою мірою, і їх батькам, що, хоч походять з післявоєнної еміграції, народилися та виховалися вже поза межами України.

Використання „Веселки" в школі в засаді не різниться від методики, стосованої при використанні матеріялів у шкільній читанці. Зрештою, нам не йдеться тут про саму методику, а про те, щоб звернути увагу наших шкільних кіл на багатюще джерело навчально - виховного, літературного й довідкового матеріялу, яким є 20 річників „Веселки". Коли укладач шкільного підручника, обмежений розміром книжки, може вмістити в ньому лише основні відомості з певної ділянки, то дитячий журнал має просто необмежені можливості ці дані поширити й доповнити, забарвлюючи їх свіжістю й актуальністю.

Перелистуймо річники „Веселки" і побачимо, скільки в ній відомостей з історії, географії, культури чи природи України, поданих у різнородних формах віршів, оповідань, статтейок - розповідей. Є в чому вибирати, залежно від потреби й нагоди. Окрема ділянка, — естетичне виховання при використанні образотворчого мистецтва, — ілюстрації у виконанні відомих українських мистців, малярів і графіків. Під цим оглядом „Веселка" являє собою справжній мистецький 20-томовий альбом. Інший виховний аспект „Веселки" — її вклад у музичну творчість для молодого покоління з нотами пісень, навіть з партитурами цілих дитячих оперет. Чи призадумувався хто над тим, які прегарні виступи дитячої мистецької самодіяльности (деклямації, сценки, виступи юних піяністів, хорів, оркестр) можна влаштувати із самих лише матеріялів „Веселки"? Методичні вказівки й поради, як користуватися „Веселкою" в школі, подає брошура В. Барагури „Веселка в школі", що є відбиткою такої ж статті в „Свободі" з 14 вересня 1963 року.

Про навчально - виховні вальори „Веселки" писали такі відомі знавці літератури, як проф. Вол. Радзикевич, Марія Юркевич, Юліян Лисяк, Маркіян Терлецький, Софія Парфанович, Осип Залеський, д-р М. Данилюк і ін. Тож не дивно, що такі наші керівні установи, як Шкільна Рада при УКК Америки, Центральна Шкільна Українська Рада Австралії, Об'єднання Українських Педагогів Канади (відділ у Торонті) зарекомендували „Веселку" для шкільного вжитку й доручили школам поширювати цей журнал серед учнівського загалу. „Веселкою" користуються порівну суботні рідні школи, як і цілоденні українські парафіяльні школи, тим більше, що на її сторінках подибуємо чимало матеріялів релігійного змісту. У „Веселці" немає ні нездорової сенсації, ні нічого такого, що штучно збуджує цікавість читача, а при тому залишає негативні наслідки в його духовості. „Веселка" залишилася вірною виховним принципам традиційної української педагогіки, яка має будувати, а не руйнувати.

„Веселка" була 20 років і залишиться в майбутньому, як довго матиме пітримку рідної громадськости, українознавчим журналом, що через плекання україн-

(Продовження на стор. 6-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРОТИ ПРОТЕСТІВ

Редакційна стаття у „Свободі" з 30 жовтня п.з.: „Зловмирені Турне", надхненна рецензією на виступ Белли Руденко в Чикаґо, спонукала мене послати Вам дві рецензії на виступ п. Руденко у Філядельфії. Як бачите, думки фільдельфійських критиків дуже відмінні й робити висновки на основі однієї рецензії, ще до того з міста, що музичною культурою не вирізняється, не дуже певно. А протестувати проти виступів п. Руденко також недоречно. Вона все ж таки, хоча і мимоволі, популяризує наше ім'я. Прикро, що ми пікетуємо і протестуємо тільки проти виступів українців. А така стаття, як згадана, тільки підливає оливи до вогню „внутрішньої задачі". А це для щоденника, що стоїть, чи вдає, що стоїть, на всеукраїнській плятформі, цілком не пристоїть.

Володимир Шиприкевич
Філядельфія

БІЛЬШЕ УВАГИ НЕ ПОШКОДИЛО Б

Маю застереження до способу публікації у „Свободі" (ч. 188 з 18 жовтня 1974) послання Верховного Архиєпископа ПУКЦеркви, Блаженнішого Кир Иосифа.

1) Заголовок згаданого послання надто скорочений. Належало для поваги та важливости оголошуваного документу вжити в заголовку головні офіційні титули Автора так як і Він звертається до своїх адресатів.

2) Друкарські помилки, зокрема на „третій сторінці (особливо важна частина послання), — утруднюють разуміння тексту.

3. Брак підпису Верховного Архиєпископа під згаданим посланням позбавляє цей документ сили його законности, і є абсолютно недопустимим занедбанням! Цей недолік треба обов'язково направити відповідним доповненням і вияснениям. При цій нагоді належить спростувати і інші помилки.

Ви напевно згідні зі мною, що офіційні заяви і послання Верховного Архиєпископа ПУКЦеркви є документами історичного значення і тому їх публікація вимагає особливої уваги.

Володимир Сенежак
Вест Орандж, Н. Дж.

— • —

ПОДРУЖЖЯ ЧИ ПАНСТВО?

Більшість наших особових імен жидівського, грецького та римського походження зникли з практичного вжитку, мабуть таки з немилозвучности їх для українського вуха! Мода на них не прийнялася.

Решта імен, уживаних в українськім народі, обмежується дослівно декількома десятками їх. Та й ті імена наші театральні корифеї подбали так опаскудити, опростачити й просто кажучи, звульґаризувати, що їх тільки й давали немовлятам при хрещенню нижчого економічного й суспільного походження, батьки яких не в силі були відстояти своїм дітям імена гарні, красиві, милозвучні. Приклади не треба подавати, бо вони занадто відомі.

Тому й не дивуймося, що коли настала свобода вибирати ім'я немовлятам без офіційного примусу, то в Україні аж зароїлося від гарних імен, досі в нашім народі невживаних, бо вони не були в обов'язкових святцях, або навіть взагалі не були в святцях, бо імена нехристиянського походження.

Це все свідчить про потяг до краси, до милозвучности, цебто потяг до естетики, що не чужий і простому народові.

Біологічна істота мужеського роду „чоловік", така ж істота жіночого роду „жінка". Ще донедавна ці їхні біологічні назви були їм і „титулами". Можна було запитати мужчину, нам невідомого: „чоловіче, а куди веде ця дорога?" Або: „Жінко, а скільки ви хочете за свою курку?"

Коли біологічні істоти, чоловік і жінка, подружилися, створили первісну організацію, яка стала основою суспільства, біологічно вони зберегли свою первісну термінологію „чоловік" і „жінка", але в суспільстві вони вже були чимсь вищим, вони вже стали „подружжям"! Їм уже належав „титул" — „дружина", який для чоловіків рідше вживається, а для жінок все частіше й частіше. Навіть в українській мові під большевиками для заміжньої жінки в селянському побуті все частіше вживається не „жінка", як це було правилом дотепер, а „дружина". Цебто й тут спостерігаємо потяг до естетики в найширших верствах українського народу.

Але „подружжя", це ще не є якесь особливе відзначення, це ще не є „титул". В східніх областях України вища верства суспільства, аристократи, чи просто багаті люди, чи навіть краще збрані особи, мали при своєму прізвищі неписаний титул „пан". Решта людей були „не пани", просто міщани, або селяни, або ще гірше „мужики"! І ставлення до них було відповідно нечемне, грубе, вульґарне, їх навіть „по батькові" не величали, що практикувалося у вищих і середніх сферах суспільства в дореволюційній Україні.

Тим часом недалеко звідсіль, на Заході, німці титулують і простого німця титулом „Герр", цебто „пан", а німкеню „Фрау". Німецькі сусіди, чехи й поляки, в тому ж потязі до естетики, до краси, до милозвучности, — та ніде правди діти, і в стремлінню до рівноправности між людьми різного маєткового стану — переклали собі й стали вживати „титули" для всіх членів свого суспільства „пан" для мужчини, „пані" для жінки, „панич" для молодого мужчини й „панна" для молодої жінки, ще невідданої. А для подружньої пари „панство".

Коротко, ясно, справедливо, для всіх рівно, й до того ще й милозвучно. Може це не по-українському?! Та чому би й нам не вживати такої форми, коли це так гарно й справедливо, коли це вирівнює хребта вічно затурканому бідному українцеві сільського походження?!

Нехай читач цих рядків сам собі попробує на-голос прочитати такі рядки: „Дозвольте представити вам подружжя Столяренків", а потім: „Дозвольте представити вам панство Столяренків"? Правда, що звучить гарніше, величніше „панство", а не „подружжя"!

Тому я за тим, щоб усе, що є в світі кращого, присвоювати й нам у наш український побут, і в першу чергу оте „панство"!

Г. Гордієнко
Філядельфія

о. Іван Чинченко

ДО ДВОХ СУМНИХ РІЧНИЦЬ

2

Звичайно, що, вислухавши того інформатора, я мусів поляяти тих „контрреволюціонерів" (Це може зрозуміти лише той, хто жив у тій жахливій дійсності).

Митрополит і д-р М. Панчишин поінформовані про ту „медсестру", агентку НКВД

У лютому місяці 1941 р. нами було запрошено до нашого мешкання викладачів української мови Львівського Ветеринарного Інституту, а саме Ю. Стефаника — завідувача катедри, В. С. Левицького, д-ра Я. Шав'яка та Йосипа Прийму (останні два правники). Було їх поінформовано про нашу розмову з тим великим партійцем: „Я інформую Вас, а Ви маєте інформувати Митрополита і д-ра Панчишина". І мене потім повідомили, що Митрополита Андрея Шептицького інформував Ю. Стефаник, а д-ра М. Панчишина — д-р Я. Шав'як. Митрополит А. Шептицький спокійно вислухав Ю. Стефаника і замовк, схиливши голову...

Д-р Шав'як повідомив, що д-р М. Панчишин, вислухавши інформацію, дуже обурився і обурено викрикнув: „То неправда! То провокація!"

Моя перша зустріч із д-ром М. Панчишином

Десь в листопаді чи на початку грудня 1940 року, НКВД арештувало студента 4-го року, диригента інститутського хору Євгена Панчишина. Одного вечора вибрався я до д-ра М. Панчишина як „хворий". Але кожного вечора у приймальній кімнаті лікаря завжди було пересічно 30-40 людей, що чекали на прийом. Не міг я чи то тиснутися, чи то вигукувати, що, мовляв, я є тут. Тому другого дня моя дружина (до речі, вона вчила біології синів доктора в українській середній школі, т. зв. десятирічці) через професора Чередарчука влаштувала мені побачення у д-ра М. Панчишина в той спосіб, щоб я чекав на кухні. Покликано і мене на лікарський огляд. Я положився на стіл, але у доктора медсестрою була полька (принаймі так мені було сказано) і при ній я не відважувався казати, чого я прийшов.

Д-р Панчишин оглядає мене, розпитує, здвигує плечима: — „Не знаходжу я у вас жадної хвороби". Скориставшись, що медсестра вийшла, я пояснив докторові, що я цілком здоровий і що метою моєї візити до нього є просити його врятувати одного студента ветеринарної медицини, Євгена Панчишина із села Могильниці, заарештованого НКВД. Можливо він був якоюсь дальшою родиною лікаря. Панчишин, трохи подумавши, відповів, що в Галичині багато Панчишинів, він не пригадував, щоб мав такого кревняка. Тоді, знову подумавши, сказав: — „Моя дитино, (мені тоді було 35 років) нічого не можу зробити. Я є абсолютно безсильним і безвладним. Нас з Кирилом (проф. Студинським) сварять, що ми захищаємо бандитів. Якщо б я взявся за цю справу, то ту жертву не те, що врятуємо чи допоможемо їй, а ще більше обтяжимо.

Моя зустріч із Митрополитом А. Шептицьким

14 жовтня 1941 року, швидко після мого звільнення із жахливої тюрми ґестапо для політичних в'язнів при вул. Лонцького у Львові, надвечір до мого мешкання прийшов Ю. Стефаник і заявив мені, що зараз ми підемо до Митрополита А. Шептицького. Митрополит сказав йому: „Покажіть вже мені того Чинченка". (Так сказав мені Ю. Стефаник). Відвідини були призначені на 6 год. вечора, а ми, як то нам, українцям, властиво спізнюватися, прийшли на еьому, бо Ю. Стефаник вирішив ще поголитися. Знаючи, що я підсовєтського виховання, Ю. Стефаник повчав мене, щоб я поцілував руку Митрополита. Митрополит радо зустрів нас, але вибачився, що не міг прийняти нас, бо ми прийшли з одногодинним запізненням, а у нього на 7-му годину було призначено відвідини першого губернатора округи Галичина (прізвища не пам'ятаю). Він просив мене прийти наступного дня.

Наступного дня я прийшов рівно на 6-ту годину вечора. Інформував докладно Митрополита про моє 2-місячне „політикування" в Україні; як я керував відкриттям церков в двох містах; як переводив збори українського населення в двох містах та в 15 селах Київської та Житомирської областей; як нарід радий був, що позбувся жахливого московського комуністичного режиму (не знаючи ще длянів і намірів другого, такого самого брунатного окупанта) та багато інше.

Митрополит розпитував про настрій селян, робітників, інтеліґенції в Україні. Про життя і настрій населення України в роках 1920-1941. Я розповідав в подробицях. Митрополит, зідхаючи, часто повторював: „Бідний нарід! Бідний нарід!"

(Продовження буде)

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО МИНУЛЕ — ДУМАЙМО ПРО МАЙБУТНЄ!

ПРОТОКОЛ

28-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в Marriott Motor Hotel, Philadelphia, Pa. в тижні від понеділка, 20-го травня 1974 року.

(5)

(Продовження звіту головного секретаря Я. Падоха)

ПІДСУМКИ

Число Відділів з початком 1970 року		460
Впродовж чотириріччя постало нових Відділів	22	482
Впродовж чотириріччя обєдналося Відділів	16	
Впродовж чотириріччя розвязано Відділів	9	—25
Число Відділів з кінцем грудня 1973 р.		457
Число Відділів з кінцем грудня 1973 р.		457

Проблема відмолодження секретарів

У звіті за 1973 р. подано вік наших секретарів у тому році. Тут подаємо таблицю, яка подає вік з початком і з кінцем звітового чотириріччя. Зміни за ці роки невеликі. Зменшилося число секретарів до сорокового року життя, але залишився той самий відсоток в групі між 41-50 та збільшився в вищій групі. Висновок: треба більше зусиль для обниження віку секретарів. Зі зростом молодечих Відділів можна буде задовільно розв'язати і цю проблему. Тому цетерум цензео: негайно треба доручити Екзекутиві зараз після Конвенції заанґажувати на повний час і на повну платню спосібного організатора і — при щасті — провідника молоді.

Таблиця ч. 24

ВІК СЕКРЕТАРІВ У МІЖКОНВЕНЦІЙНОМУ ЧАСІ

Вік	Відсоток секретарів у роках 1969	1973
До 40 років	6%	4%
Від 41—50 років	33%	33%
Від 51—65 років	37%	40%
Вище 65 років	24%	23%
Разом	100%	100%

Заслужені Округи в міжконвенційному періоді

Про Округи була мова раніше при звіті з 1973 р. Тут подаємо внизу список Округ, які в останніх чотирьох роках здобули почесні таблиці, які признаємо щорічно трьом Округам за найкращі осяги в числі здобутих членів, в числі кращих організаторів і в найкращому відсотковому виконанні річної квоти членів. Нехай ця таблиця заохотить наші Округи, великі і малі, до змагу за здобуття однієї з цих плякет.

Таблиця ч. 25

ПЕРОДОВІ ОКРУГИ В МІЖКОНВЕНЦІЙНІМ ЧАСІ
які здобули відзначення в міжконвенційних роках

Рік	Місцевість
1970	Чикаґо, Вінніпеґ, Філядельфія
1971	Чикаґо, Балтимор, Філядельфія
1972	Філядельфія, Ню Йорк, Клівленд
1973	Філядельфія, Трой, Чикаґо

КАНАДСЬКІ ВІДДІЛИ В МІЖКОНВЕНЦІЙНОМУ ПЕРІОДІ 1970 - 1973

Вагу канадських Відділів у відношенні до всього УНСоюзу найкраще виявлять числа. Деякі з них подані в таблицях поміщених унизу. З кінцем звітового періоду, тобто з кінцем 1973 р. УНСоюз мав 89,119 членів, а Канадські Відділи 9,419, тобто понад 10½% цілости УНСоюзу. Ці члени були в тому часі поділені на 457 Відділів, а канадські члени були згуртовані в 66 Відділах тобто в коло 14 відсотках усіх Відділів УНС. Всі члени УНСоюзу були тоді забезпечені (без додаткового забезпечення) на загальну суму 113,624,140 дол., а канадські члени на суму 17,839,230, отже понад 15.5% відношення числа членів.

Якщо йдеться про динаміку розвитку канадських Відділів, то її ілюструють такі порівняльні числа: за чотири роки ввесь УНСоюз придбав 18,192 нових членів, а Канадські Відділи мають в тому свій уділ в числі 2,865 членів, в тому є також число 173 членів, які ввійшли в УНСоюз шляхом приєднання давнього канадського Союзу Українських Братств. Отже союзова Канада зорганізувала коло 15% всіх нових членів УНСоюзу, тобто пропорційно до своїх членів більше, як загал Відділів УНСоюзу.

За чотири роки загальна сума забезпечення усіх членів УНСоюзу (без додаткового забезпечення) зросла на понад 17 мільйонів дол., а така ж сума забезпечення канадських членів зросла на суму двох і трьох четвертин мільйона (точно на $2,763,259), тобто на понад 17%, що є дуже замітне.

За чотири роки загальний стан канадського членства збільшився „на чисто" на 306 членів, що також є краще, як в цілім УНС.

Деякі інформації про союзову Канаду подано попередньо, тому на цьому кінчаємо наш огляд канадської праці для УНСоюзу, яку ілюструють також подані внизу таблиці.

Таблиця ч. 26

Нові члени в Канаді в міжконвенційнім часі

Рік	Число
1970	1,110
1971	543
1972	560
1973	652
Разом	2,865

Нові члени придбані канадськими Відділами в міжкон. часі

Таблиця ч. 27

Нові члени придбані канадськими Відділами за Округами в міжконвенційнім періоді 1970-1973

	1970	1971	1972	1973
1. Канад. Відділи у Детройті	26	25	12	2
2. Монтреаль	61	62	48	145
3. Ніягара	105	57	106	193
4. Торонто	332	239	297	237
5. Захід Канади	313	160	97	75
Разом	837	543	560	652
	СУБ + 273			
	1,110			

Таблиця ч. 28

Загальне число членів і їх суми забезпечення в міжконвенційному періоді 1970 - 1973

1969	9,113	$15,975,971
1970	9,525	$16,089,973
1971	9,366	$16,323,895
1972	9,279	$16,659,847
1973	9,419	$17,839,230

Окремі завдання, акції й проблеми

З окремих організаційних акцій слід згадати влаштування вперше т.зв. забезпеченевих тижнів силами всіх обласних організаторів. Такі тижні відбулися в Детройті, Клівленді і Філядельфії. В часі тих тижнів усі наші обласні организатори спільно організували членів на обмеженій територі, стараючись відвідати всіх незабезпечених місцевих громадян. Ця акція була в міру успішна, але її хибою було те, що вона відривала від своїх областей організаторів з помітною шкодою для них. Проте, вона мобілізувала місцевих секретарів і організаторів та давала змогу обласним організаторам зживатися і пізнавати свої відмінні техніки забезпеченевого діла. Я взяв участь у такому тижні в Детройті. Організацію переводили поодинокі організатори, а загальний нагляд мав Степан Гавриш.

Він також вклав чимало праці в відмічуванні 80-ліття „Свободи" в минулому році шляхом влаштовування „Союзових Днів". Деякі, як нпр. в Шамокині і Бавнд Бруку, мали помітний успіх.

Особливу акцію вели ми для збільшення забезпечення членів УНСоюзу, передовсім шляхом доповнення його акцидентовою грамотою. Мимо значного успіху, відношення життєвого забезпечення до акцидентового серед української громади є далі дуже некорисне у відношенні до акцидентового. Слід цієї акції не залишати тим більше, що вона не лише дає нашим громадянам вартісне і дуже дешеве акцидентове забезпечення, але й призвичаює їх до забезпечення достатнього, не лише, як часто було досі, номінального.

До щорічних організаційних акцій належать організаційні збори Окружних Комітетів, осінних, організованих організаційним відділом, і весняних, здебільшого получених зі загальними зборами, організованих Округами. На ці перші ми висилали своїх делеґатів, зокрема членів Екзекутиви і обласних організаторів та місцевих головних урядовців, а на загальні збори Округи запрошували окремих членів Екзекутиви. Незалежно, від того, що в організаційних зборах найбільше зааанґажований організаційний відділ, моя участь у зборах в останніх двох роках була обмежена. На приклад, на весну 1973 року я мав змогу відвідати лише Округу Балтимору, а весною 1974 р., поза місцевою ню-йорською, лише дві невеличкі в Пасейку і Аленґавні. Відділів та Округ в Канаді я не мав взагалі змоги відвідати в останні роки.

Слід згадати наші заходи в справі молоді. До нашої надміру скромної молодечої програми належали передусім наші молодечі Відділи, яких з кінцем 1973 р. ми мали 20; 14 пластових, 5 спортових і один молодих професіоналістів в Чикаґо. Шість Відділів постали в міжконвенційнім періоді. Один Пластовий Відділ заклала наша головна касирка п. У. Дячук, (Рутефорд), а при інших заслужилися головний радний Мирослав Кальба (Лос Анджелес) обласний організатор Дідюк (Торонто), обл. організатор В. Дідюк (Рочестер і Йонкерс) і я особисто. Ця акція повинна продовжуватися. Вона має великі вигляди, якщо ми допомагатимемо молодечим Відділам і їх акціям, передовсім спортовим і таборовим так, як вони на це заслуговують. В противнім разі вони знайдуть інших протекторів. В звітовому періоді ми започаткували відвідування україно-знавчих шкіл і обділювання школярів олівцями й ручками з написом УНС та обкладинками на шкільні книжки. Одна з портретом Т. Шевченка розійшлася майже в 20,000 примірниках, а друга вже готова з портретом І. Франка жде (задовго жде) на надрукування і поширення. Контакт зі школами дає змогу притягнути до УНС багато молоді. Переводимо з помітним успіхом виграваку діточих грамот з однорічною оплаченою вкладкою, даємо визначним випускникам шкіл нагороди, що слід значно поширити, та даємо пару десяткам щороку стипендії на вищі студії. Пересічно сто подань впливає річно на стипендії, але ми, на жаль, обділюємо стипендіями тільки малу частину ізза того, що ми на цю ціль призначили замало грошей. Минулого року піднесено смішну суму 2,000 дол. до 10,000 дол., яку слід піднести бодай до 50,000 дол., якщо маємо мати якусь програму для приєднання і збереження для УНС і нашої громади, нашої молоді. Це найважливіше і для цього немає завеликих видатків! Згадати б ще, що без виконання ухвали Головного Уряду з 1973 р. щодо заанґажування платного референта молоді, немає мови про придбання більшої кількості молодечих Відділів та про будь-яку поважну молодечу програму. До того часу слід не вживати гасла „лицем до молоді".

Окремою, ізза шкідливої ощадности, дуже занедбаною ділянкою організаційної праці є перервання на довгі роки влаштування курсів організаторів на Союзівці. Між конвенціями тільки раз відбувся такий курс минулого року і приніс, як можна було сподіватися, велику користь. Найчільніші організатори: Татарський, Кобіто й інші, це минулорічні курсанти і зовсім нові відділові секретарі. Молодо розвитку УНС. За пів року після курсу курсанти придfestа деча програма і вишкільна справа, це найважніші ключі бали нам майже шістсот нових членів! Так могло б бути кожного року.

Допомагають в організаційній праці наші щотижневі передачі на 20 радієвих українських програмах. Постійно змінюємо тексти оголошень, приготовляємо окремі на свята й окремі на наші кампанії. Бюджет 6,000 дол. замалий на таку ціль і його слід підвищити. Не маючи доступу до телевізії, слід повністю використати бодай радіо.

Слід підмітити, що між конвенціями я підготовив до друку нове видання основної грамоти (чартер) та статуту УНС із збільшеним індексом та оглядом. За ввесь час ми вдержували зв'язок з нашими українськими Союзами, зустрічаючись з ними на спільних з'їздах. Минулого року я репрезентував на такім з'їзді Екзекутиву і виготовив доповідь про засоби існування та розбудови Союзів, яку віддав до друку в Альманаху УНС за 1974, але він там, не був поміщений. Також ми вдержували постійний зв'язок із Крайовим Братським Конґресом, який гуртує сотню братських організацій і я від початку моєї співпраці з УНСоюзом брав, як делеґат, участь у річних конвенціях того Конґресу та його Секцій. Минулого року вперше мене не зголошено на делеґата на конвенцію. В тому Конґресі, який втішається пошаною в цілій Америці, пошановано УНС вибором мене на голову одної із десяти секцій, а саме Братської секції. Також у роках 1969 - 1970 я був вибраний, як перший українець, на голову великого Стейтового Братського Конґресу в Ню Йорку. Я є постійним членом леґіслятивної секції того Конґресу. Між іншими акціями я підготовив був загально - американський семінар для братської праці в Чикаґо й виголосив на ньому доповідь, яка повністю була надрукована в офіційнім органі Братського Конґресу Америки „Фратернал Монітор". На жаль, у пізніших подібних семінарах я не мав змоги взяти участь.

Ряд акцій, які були запляновані або й схвалені Головним Урядом, не було змоги перевести у життя. Зокрема, як згадано вище, не було змоги придбати окремого платного референта молоді, хоча я пропонував оголосити відповідний конкурс у пресі; не заанґажовано на „парт тайм" референтки жіноцтва, яка могла відновити акцію організування Відділів жінок та затіснити співпрацю з іншими жіночими організаціями; не збільшено числа обласних організаторів, зокрема на Заході Канади; не відбувано конференцій обласних організацій та з'їздів голів Окружних Комітетів (поза одним 1962 р.) хоча на це були призначені фонди в бюджеті, не видано збірки статтей про життєве забезпечення, що схвалив Головний Уряд; не дано належної піддержки спортовим Відділам, які існують при спортових клюбах, хоча і це було схвалене; не видано „Канадійської Трибуни"; обмежено поїздки до Канади і т.п., а все це не допомагало найважнішій і найважчій акції зросту членів УНС.

Однією з найповажніших перешкод в організаційній праці було обмеження до крайних меж, й то від ряду років, уділювання гіпотечних позичок, які є інакше символом братської активности Союзу. Продовжування цього поважно загрожує розвиткові УНС і його доброму іменеві передової української братської установи. Про брак від десяти років вимаганої мною англомовної секретарки, брак обласних і постійних організаторів, яких можна здобути і вдержати, тільки створивши відповідне підсоння, та про багато іншого була мова раніше, а ці недоліки до болю збільшують величезний труд і щоденний біль голови за долю УНС, яка в першій мірі залежить від змоги здобувати кожного року цілу нову армію нових членів, щоб покрити грубі тисячі членів, що відходять.

ЩЕ КІЛЬКА СЛІВ ПРО НАШІ УСПІХИ В КОНВЕНЦІЙНОМУ РОЦІ

Найвимовніше про успіхи цьогорічної, чотиримісячної кампанії, яку підсумовую першого дня травня, скаже порівняння чисел придбаних членів в цім і ранішім конвенційних роках. Ось ці числа:

Місяць	1970 р.	1974 р.
Січень	380	336
Лютий	350	275
Березень	446	517
Квітень	632	659
Разом	1,808	1,787

Порівняння цих двох колюмн чисел за час відділений від себе чотирьома довгими роками, з дуже відмінними обставинами праці може свідчити про працю наших цьогорічних союзових діячів і наші цьогорічні успіхи тільки корисно. Маємо лише 21 членів менше, як у 1970 р. й до того два останні місяці цього року значно кращі, як того року. Тому можемо з надією дивитися в недовгу вже доконвенційну будучність і сподіватися, що наші союзові діячі, а зокрема делеґати попрацюють до Конвенції ще краще, як їх попередники з-перед чотирьох років, які на 27 у Конвенцію, яка була розпочалася 18 травня, привезли 730 членів. Сподіємося, що делеґати 28-ої Конвенції привезуть на 20-го травня бодай 750, що доповнить наш цьогорічний здобуток до 2,500, наше загальне число членів до 90,000, що є нашою відважною, але не менш реальною метою конвенційної кампанії, яку замкнемо 20 травня, на порозі Конвенції, й сподіюся — замкнемо з повним успіхом. Бо того вимагає від нас не лише Конвенція, але й 80-ліття Українського Народного Союзу. А там, після успішної Конвенції, від 90,000 простелиться вже прямий, дасть Бог, відсвіжений, дружній і надійний шлях до стотисячного Союзу! Ще з радістю підмічую постання вже в цім році нового молодечого Відділу при спортовім Клюбі „Україна" в Монтреалі.

Замість закінчення про мої союзові ювілеї

Цей ювілейний рік (і його Конвенція) має для всіх нас велике значення. Для мене має він не лише значення особливе, але й особисте.

Оце в цім саме році сповнюється не лише 80 літ існування УНСоюзу, але й рівно 25 років мого членства і активности у ньому і для нього. Різними професіями обдарувала мене щедра доля, але найдовше зв'язала мене, по не волі (еміґрація) і по волі (вибір) з УНСоюзом. Прибувши до цього краю в літі 1949, я вже в грудні був обраний моїми вужчими земляками предсідником одного з його більших Відділів. Від 1949 до 1974 рівно 25 років. Від Відділового урядовця до головного шлях незавжди довгий. 1954 р., отже рівно 20 років тому, обрано мене головним радним, першим з нової еміґрації. Два роки потім, після закінчення нових студій, в цім і асекурації, я став організаційним референтом головної канцелярії, а в рік після того, по ненадійній смерті головного секретаря покійного Григорія Германа, я до Конвенції в 1958 р. крім організаційних вів ряд його секретарських справ, а там від 1958 досі — 16 років — секретарюю Союзові, а передовсім веду його організаційний відділ. Історія всіх цих періодів моєї праці, зокрема на пості головного секретаря, докладно записана в щорічних і чотирорічних, конвенційних, протоколах. Тому згадаймо лише два числа, мова яких для союзівців голосніша за святочний маніфест. За час моєї повночасної праці для УНСоюзу, від 1956 до 1974, „через мої руки" пройшло понад 80,000 нових членів, а відійшло яких 65,000 й „на чисто" збільшився Батько Союз на 15,000. Далекий 1956 рік завершився з 74,000 членів, а 1973 — поверх 89,000 членами. Дасть Бог ще до Конвенції це число збільшиться на ще одну тисячку. Ще більш спектакулярно за цих 18 років збільшилася сума забезпечення членів. Тільки саме життєве забезпечення, без додаткового забезпечення, зросло з 52 мільйонів в 1956 до 113 в 1973, отже на рівно 61 мільйонів, тобто більше, ніж подвоїлося. А загальна сума забезпечення всіх членів із додатковим забезпеченням з кінцем минулого року досягла майже 150 мільйонів долярів! Знаючи не лише вартість, але передовсім труд вложений в кожного поодинокого придбаного члена і в кожну тисячу долярів його забезпечення, дивлюся майже набожно на ці числа й в тому самому настрою згадую тих, що ці числа, як бджоли, складали в колись вузькі, а сьогодні широкі й заможні, союзові вулики. Пошануймо їх, живих і тих, що відійшли, Конвенційна Громадо, пошануймо добрим словом і доброю пам'яттю й побажаймо собі і Союзові, щоб на камені родилися нові, такі як вони, бо їх вже поміж нами небагато.

В доповненні до свого звіту, надрукованого в книжці звітів Головного Уряду УНС, надрукованої для 28-ої Конвенції, головний секретар д-р Ярослав Падох усно додав наступне:

Пані й Панове Делеґати!

Ви познайомлені з моїм надрукованим звітом, тому я обмежуся до того, що найважливіше, зокрема пригадаю деякі числа, які так легко забуваються навіть при уважнім читанні.

Мій звіт поділений на дві частини. Перша торкається 1973 р., бо треба доповнити три раніші річні звіти четвертим, у межах конвенційного періоду, а друга частина — це звіт за ціле міжконвенційне чотириліття, тобто за роки 1970 до 1973.

1. До звіту за 1973 р.

Останній рік був під організаційним оглядом вповні успішним. Ми придбали в ньому майже 5,000 членів, (точно 4,668), тобто на 500 членів більше, як попереднього року. Ще рільший успіх здобули в чистім прирості членів. Загальне число членів збільшилося майже на 1,000, дійшовши до поверх 89,000 (точно 89,119). Лише 881 членів бракувало з кінцем 1973 р. до повних 90,000, а це ж новий рекорд. За останніх 20 років було лише 6 літ, в яких УНС здобув по парусот членів більше, а тільки в двох роках зорганізовано по 5,000 чи дещо більше, отже 1973 р. був успішним від 13-ти на 20 попередніх років.

Ще більший успіх ми мали в 1973 р. під оглядом зросту суми забезпечення нових членів. Наших 4,668 нових членів ми забезпечили на 11 і чверть мільйонів долярів (11,249,000), тобто на понад два з половиною мільйонів більше, як в 1972 р. Це навіть на міру асекураційних комерційних компаній — великі числа. Цих понад одинадцять мільйонів забезпечення в одному році це наш рекорд щонаймні за останніх 20 років, бо до того часу найбільшим осягом було десять мільйонів і то в єдиним конвенційнім році 1970. В останнім 20-річчю всі роки принесли менші осяги, деякі навіть два чи три мільйони долярів, отже навіть п'ять разів менше! Це довело нашу загальну суму забезпечення до імпозантного числа 150 мільйонів долярів! Це не лише новий рекорд, але дуже великий рекорд.

Нашим великим успіхом є також великий зріст забезпечення не лише нових членів, але й усіх 89,000. Приріст їхнього забезпечення за самий 1973 р. виніс 8 мільйонів. Чи не добрий був це рік? До того дуже замітно зросло пересічне забезпечення, тобто забезпечення на голову кожного члена УНС. В 1973 р. цей зріст виніс 283 доляри і дійшов до суми 2,409. Тільки подумати, що перед 20 роками ця сума виносила лише 727 долярів. Отже ми вже не забезпечуємо пересічно наших членів на 500 чи 750, але на кругло 2,500 дол., отже зріст є майже п'ять разів більший. При цьому не забуваймо, що асекураційні компанії не рахують числа членів, чи виданих грамот, але суму їхнього забезпечення.

Хто заслужив собі за ці великі успіхи признання і подяку читайте в друкованім звіті і особливо в його численних таблицях.

Ще б згадати нашу братню Канаду. 66 її Відділів придбали в минулім році 652 члени,тобто 14% здобутку УНС, що приносить честь Канаді, яка гуртує лише коло 10.5% членства УНС. Загальна сума забезпечення членів УНС в Канаді виносить коло 17% суми всього УНС. Це теж поважний здобуток. Щоб лише Захід Канади додержував кроку Сходові!

2. До звіту за міжконвенційне чотириліття

Ми задоволені здобутками 1973 р. Розгляньмо чи можемо бути також за успіхами міжконвенційного чотириліття. Перший рік був добрий, бо приніс 5,252 членів, але, на жаль, завершився невеликим чистим прибутком 102 членів.

Ці числа говорять великою мовою про величезні втрати, які ми поносимо в останніх роках. В 1970 р. ми втратили аж 5,150 членів! Чергові два роки були „худими" й не принесли зиску, але недобір повністю покрили здобутки четвертого року, 1973, про який була мова. Наш невеликий приріст членів за звітовий час не був спричинений организуванням малого числа членів, але дуже велике збільшення наших втрат. За останні чотири роки ми придбали імпозантне число 18,192 нових членів, отже лише на 536 членів менше, як за попереднє чотириліття, тобто за роки 1966-1969. А коли ми за це попереднє чотириліття мали 3,048 чистого прибутку в членах, то останнє чотириліття дало тільки мінімальну звишку 12 членів. Чому? Бо ми мали в останніх 4 роках 2,524 членів втрати більше, як в попереднім міжконвенційнім чотириліттю. Якщо б наші втрати у звітовому часі були такі самі, як раніше, то наша чиста надвишка за час, за який звітуємо перейшла б дві з половиною тисячі членів, й ми сьогодні доходили б до 93,000! Більшість цих втрат були внаслідок відпливу членів з-поміж нової іміґрації, яким закінчилися їх 20-річні грамоти. Зріст втрат не завинили ви організатори УНС, тож він не поменшує ваших заслуг за придбання за чотири роки понад 18,000 нових членів. І це знає і за це дякує мам ваш союзовий загал.

Але за останні чотири роки ми мали почвірний зріст суми забезпечення членів: зріст забезпечення нових членів і загалу членів та такий же самий зріст висоти пересічної суми забезпечення як нових, так і загалу членів УНС. Цей зріст був дуже високий не тільки, якщо його порівнювати зі зростом з попередніми роками ,але й зі зростом в інших братських Союзах і навіть у американських комерційних компаніях. Пересічна сума забезпечення нових членів зросла за 4 роки з $1,850 на $2,409, отже на $559, що становить 30% зросту! Зріст пересічної суми загалу членів був очевидно менший, бо старі члени далі забезпечені переважно на $500. але й ця сума підросла за 4 роки з $1,080 на $1,275, отже на $ 194.

Ще більше спектакулярним є зріст суми загальної (не пересічної) суми забезпечення. З усіми додатковими забезпеченнями ця сума зросла за останні 4 роки на імпозантну суму 22 мільйонів дол., тобто на 17.5%, або річно на 4.5%. Отож, хоч меншає число наших патріотів, хоч не прибувають вже земляки з України і інших країн, хоча, на превеликий жаль, відчужується від нас значна частина нашої молоді, наша асекураційна служба нашій громаді постійно і скоро росте. І це є головний здобуток, з яким Організаційний Відділ УНС приходить на цю Конвенцію. Дай Боже, щоб так - бодай так — завжди було в роках, що перед нами! Тим, що трудяться для цього зросту забезпеченевої служби УНС, а зокрема членам Клюбу Заслужених Союзовців, будівничим УНС і переможцям з перед-конвенційній і конвенційній кампаніях, всім їм подякуйте, пані й панове, на цій залі. Вони добре заслужили собі на подяку і признання (оплески).

Окремо з вдоволенням звітую, що в міжконвенційному часі ми придбали 22 нові Відділи, в цім 6 молодечих, один спортовий і п'ять пластових в більших осередках Пласту від Лос Анджелесу по Торонто. 20 наших молодечих Відділів гуртували з кінцем 1973 р. 2,720 членів, а чотири роки

раніше, в 1969 мали лише 2,209, отже за чотири роки прибуло на чисто 511 членів, тобто зріст представляє 25%. Тільки подумаймо, яким колосом був би УНС, якби так зростали всі його Відділи. 100,000 членів мали б ми вже давно. За 4 роки ці Відділи здобули 970 нових членів це є 45% свого ранішого членства. Ось, що значать молодечі Відділи! Можна жалувати, не зважаючи ухвалу Головного Уряду не заанґажованого ще окремого платного й постійного організатора і референта молоді. Ми маємо невеличку „програму молоді" (обкладинки на шкільні книжки, олівці, ручки, стипендійний фонд), але вона не задовільна. А наш майбутній ріст передовсім в — молоді!

Ще пару слів слід сказати за нашу союзову Канаду. З кінцем 1973 р. УНС в Канаді мав 9,419 членів тобто понад 10.5% загалу членів УНС, згуртованих в 66 Відділах (14%). Вони були забезпечені кругло на 18 мільйонів дол. в (15.5%). Динаміку росту канадського УНС виявляє число 2,865 нових членів здобутих в Канаді, на загальне число здобуте всім УНС — 18,192, отже Канада придбала коло 15%. 275 членів придбали ми з приєднанням канадського Союзу Українських Братств. Сума забезпечення Канади становить к. 17% всієї суми цілого УНС. За 4 роки членство Канадського УНСоюзу зросло на чисто на 306 членів. Небагато, але похвально в порівнянні з цілим УНС. Це число було б куди більшим, як би не брак обласного організатора в Західній Канаді й брак комунікації Сходу зі Заходом.

Ще кілька слів про наші успіхи протягом чотирьох з половиною місяців цього конвенційного року, які дуже нагадують подібний рік 1970. До квітня ми придбали кругло 1,800 нових членів. До часу Конвенції прибуло ще понад 200, отже наш цьогорічний успіх кругло: 2,000 членів. На Конвенцію в 1970 р. делеґати привезли понад 700 аплікацій нових членів. Ще не знаємо скільки привезли ви на цю Конвенцію. Якщо їх буде також 700, то ми не лише зрівняємося з 1970-им роком, але й дійдемо до нашого плянованого числа 90,000, а з цим, при дальшім збереженні конвенційного запалу й працьовитости, наблизимося до „завітного" 100,000-го УНСоюзу. Ще з радістю зголошую вам, що недавно постав ще один молодечий Відділ, а саме при Спортовому Клюбі „Україна" в Монтреалі, який в минулому був чемпіоном копаного м'яча цілої Канади. На цій радісній вістці й кінчаю мій додатковий, усний звіт, щоб так символічно зв'язати нашу Конвенцію і її наради з великим, досі мало здійсненим кличем „Лицем до молоді!", бо в ньому, сподіюся, наша велика майбутність. Союзова й загальна, українська!

І ще до цих звітніх слів бажаю додати слова подяки моїм 25-річним співробітникам на твердій, як кремінь, союзовій ниві. Бо ця Конвенція — це закінчення моєї союзової служби. Як на довжину, чи радше короткість людського життя — 25 літ це великий час. Чи можна вимагати більше? Тим, що переймуть мої дотеперішні труди і завдання — мої бажання успіхів які у 80-ліття УНСоюзу йому дуже, дуже на потребу!

З черги предсідник Конвенції попросив до звіту головну касирку УНСоюзу мґр Уляну М. Дячук.

Звіт головного касира Уляни Дячук

Це вже вдруге з волі Всевишнього не судилося звітувати перед Вами головному касирові, бо 23-го лютого 1972-го р., помер ненадійно сл.пам. Петро Пуцило, якого Ви вибрали були на попередній Конвенції. Його смерть була великою втратою для нашої установи, тим більше, що подібна доля зустріла тому чотири роки його попередника сл.пам. Івана Кокольського. Зі смертю пок. Петра Пуцила, ми втратили одного з найвидатніших діячів із вже тут в Америці народженого покоління. Заким покійний займав пост головного касира, він вклав був багато праці у розбудову УНСоюзу на терені Чикаґо, та протягом 10 років був головним контролером УНСоюзу.

Щоб тимчасово заповнити опорожнене місце головного касира, Головний Екзекутивний Комітет назначив був мене 24-го лютого 1972-го р., виконуючою обов'язки головного касира, а на чергових річних нарадах Головного Уряду в травні 1972-го р. обрано мене на цей дуже відповідальний пост головного касира.

УНСоюз є багатомільйоновою установою. Його зобов'язання супроти своїх 90,000 членів є дуже великі, а ще більші є вони супроти цілої численної громади. Тому в минулих двох роках я виконувала призначені мені функції з правдивим почуттям великої відповідальности та старалася виправдати довір'я і надії, що мав до мене Головний Уряд.

Цей чотирирічний звіт є виготовлений у дещо зміненім вигляді, як попередніх років.

В першу чергу, для кращого перегляду цифр, перегруповано табелі прибутків і видатків.

ПРИБУТКИ:

За чотири минулі роки до каси УНСоюзу вплинуло всіх прибутків на суму 22,128,846.74 дол. — на 2,648,931.00 дол., або 13.6% більше, як в попереднім звітовім часі.

Коли до цієї суми — 22,128,846.74 дол. додати прибутки від інвестицій, платні в 1974 р. та відняти ті, що ми одержали в 1970 р. за 1969 рік, то сума прибутків зросте до 22,394,119.88 дол.

На половину наших прибутків складаються членські вкладки, які зібрали й переслали до Головної Канцелярії наші працьовиті секретарі на суму 11,618,717.73 дол., понад 700,000.00 дол. більше, як в попереднім чотирирічччю. Проаналізовуючи річні прибутки від вкладок, треба ствердити, що в 1971 р. перший раз зібрані вкладки дали меншу суму, як рік раніше. Цей упадок був внаслідок виплачення в попередніх двох роках багатьох 20-літніх дозрілих вивінувальних грамот, яких не заступлено відразу подібним життьовим забезпеченням, або на їх місце видано значно дешевші акцидентові грамоти. Наступні два роки принесли вже бажаний зріст у вкладках.

Наші інвестиції у вартісних паперах і гіпотечних позичках принесли суму 7,410,623.70 дол., тобто 33% всіх прибутків.

Найбільше відсотків прибуло з інвестицій в бондах, а на другім місці щодо загальної суми є відсотки від гіпотечних позичок. Опісля слідують відсотки від позички для нашої допоміжної корпорації. Порівнюючи загальні суми знову з прибутками з попереднього конвенційного звіту бачимо, що відсотки від гіпотечних позичок зменшилися, а всі інші відсотки зросли. Всі наші інвестиції приносили в 1973 році пересічно 5.5% річно в порівнянню з 4.5% в 1969 році.

Прибутки друкарні й книгарні осягнули суму 1,669,723.06 дол., а прибутки Союзівки 1,385,650.72 дол. Наші інші реальності виказали чиншів на суму 155,538.86 долярів.

Зиск із проданих інвестицій та піднесення вартості бондів дали суму 23,029.88 дол. З-поміж інших різних прибутків треба відзначити, що з розпродажу англомовної Енциклопедії Українознавства вплинуло 40,962.01 дол. Досі розпродано 4036 книжок першого тому, 1570 другого тому та 539 комплетів.

ВИДАТКИ:

Всіх видатків за минулі чотири роки було 18,881,172.01 дол., враховуючи тут також ті, які належали до 1973 року, але будуть виплачені щойно в 1974 році, а віднявши видатки з 1969 року, які виплачено протягом звітового часу. Ця сума видатків була більшою на 3,807,894.00 дол., або на 25%, ніж чотири роки в-зад.

З цієї суми понад 10,440,000.00 дол. виплачено членам за дивіденду, за їх дозрілі грамоти та за посмертні запомоги і грошові звороти. Ця значна сума представляє собою 55% наших загальних видатків. Понад 4,950.000 дол. виплачено вивінувальних грамот, та понад 2,900.000 дол. посмертних допомог.

Другою з черги, найбільшою сумою видатків, є організаційні виплати. На них складаються різні винагороди за приєднання членів, оголошення, кошти подорожей обласних організаторів і т.п. Загальна сума цих виплат була 1.566,356.00 дол. Відтак слідують платні, податки і забезпечення в сумі 1,375,912.00 дол. Видатки друкарні й книгарні винесли 1,665,719.00 дол., а на Союзівці виплачено всіх витрат у висоті 1,305,993.00 дол.

Попередня Конвенція та річні наради й контролі коштували 315,519.00 дол. Загальні канцелярійні видатки, до яких включено чинш в попереднім приміщенні, кошти друків, машин, пошти, телефонів і т.п. дали суму 386,529 дол.

ІНВЕСТИЦІЇ:

ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ:

З огляду на побудову наших нових приміщень та на фінансування половини коштів власними фондами, ми не були в силі уділяти стільки гіпотечних позичок, як минулими роками. Все ж таки, не зважаючи на великі зобов'язання, у звітовому часі видано гіпотечних позичок на суму 1,325,152.28 дол. Через амортизацію сплачено позичок у висоті 4,756,487.30 дол. На початку 1970-го р. ми мали 566 гіпотечних позичок, в яких було інвестовано 9,032,216.87 дол. З кінцем грудня 1973 р. наші книжки виказують 354 гіпотечних позичок, в яких було інвестовано 5,600,881.85 дол. або 14.45% всього союзового майна. В іншім місці цього звіту вичислені всі гіпотечні позички по містах і стейтах.

БОНДИ І УДІЛИ:

З повище поданих причин не було можливости інвестувати в бондах чи уділах поважніших сум грошей. Тільки з початком 1970 р. і частинно в 1971 р. закуплено 20,000 уділів Гамільтон Інвестмент Траст, компанії, яка інвестує гроші у розбудові комерційних приміщень, а також у т.зв. мючуель фонд компанії Колоніяль Конвертібель.

Обидва уділи приносять добрі відсотки, але їхня ринкова ціна впала, як переважно інших уділів у теперішних часах. Книжкова вартість усіх уділів є 529,010.27 дол.

В минулих роках ми були змушені інвестувати надалі в канадських державних бондах, згідно з вимогою Канадського Забезпеченевого Уряду, як запоруку за нововидані забезпеченеві грамоти. Загальна сума інвестицій в бондах і уділах зросла тільки на 511.047 дол. і дала на кінець минулого року суму 25,654,354.91 дол., що становило 64.74% нашого майна.

ПОЗИЧКИ НА ГРАМОТАХ:

Сума позичок на підклад членських грамот впала протягом звітового часу на 317,727.00 дол. З кінцем 1973-го р. заінвестовано в членських позичках 510,237.58 дол.

РЕАЛЬНОСТІ:

В 1960-их роках дуже змінилося обличчя великих міст. Середня кляса населення посилила втечу на передмістя. На їхнє місце прийшли прошарки громадянства з малими заробітками пересічно чорного і порторіканського походження, дуже часто на державній допомозі. Ця доволі швидка зміна в населенню цілих дільниць разом з інфляцією цін принесла скорий і цілковитий занепад великих частин Бронксу, Н.И., де багато наших членів були власниками багатородинних домів, на яких УНСоюз має позички. З огляду на невідрадні обставини, власники відреклися їх, або передали нам їх за гіпотечну позичку. Таким чином ми мусіли перебрати на власність 8 реальностей на Бронксі, одну в Мангатені, Ню Йорку та дві в Чикаґо. Досі продано вісім реальностей з деякими втратами.

В половині 1970-го р. закуплено було ще один будинок коло нашої колишньої Головної Канцелярії на Гренд Ст., в Джерзі Сиτі, так що на сьогоднішній день ми є власниками трьох будинків на цій вулиці. На кінець 1973-го року у реальностях заінвестовано 1.78% нашого майна у висоті 692,083.24 дол.

ДРУКАРСЬКІ І ЕЛЕКТРОНІЧНІ МАШИНИ:

Книжкова вартість друкарських і електронічних машин на день 31-го грудня, 1973-го р. була 34,232.18 дол. Тут є включена також частинно ціна електронічних машин фірми Боровс, закуплених в 1972 році для фінансового відділу, на яких виставляємо платні для працівників УНСоюзу, „Свободи" і Союзівки та обчислюємо податки і різні звідомлення для податкових урядів. Від півроку перевели ми членські позички на цю нову механічну систему, а за кілька тижнів зачнемо переводити гіпотечні позички. Пляну́ємо ступнево змеханізовувати всі інші ділянки нашого книговедення для скорішого і справнішого охоплення всіх впливів і видатків, а також для виготовлення багатьох статистичних праць вимаганих державними 'асекураційними властями Америки і Канади.

ПОЗИЧКА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ КОРПОРАЦІЇ ДЛЯ МІСЬКОЇ ВІДНОВИ:

Це позичка для нашої допоміжної корпорації, яка є леґальним власником новозбудованого будинку. Ця позичка на день 31-го грудня 1973-го р. дала суму 5,990,270.70 дол. і від неї УНСоюз побирає 10% річно.

На кінці цього звіту є подане повне звідомлення з видатків на будову та фінансування її.

НАШІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ:

Фонди забезпеченеві зросли на 3,309,420.96 дол. і на кінець звітового часу дали суму 38,020,910.96 дол.

Коли мова про процентове відношення, то треба ствердити, що майже 98% майна УНСоюзу належиться Забезпеченевим Фондам. Фонди Братські впали на 76,751.19 дол. і на кінець 1973-го р. дали сальдо 397,131.54 дол., тоді коли ми в попереднім конвенційнім звіті ще виказували 473,882.73 дол. Це зменшення Братських Фондів, є спричинене фактом, що багато нових грамот видаємо членам, що вже мають у нас забезпечення, а число членів, що платять до Братських Фондів постійно зменшується. Це зменшення може дуже некорисно відбитися на братсько-допомоговій праці нашої установи.

Саме тепер, коли вимоги від Братських Фондів на стипендії, піддержку різних організацій і установ постійно зростають, коли наші члени нарікають на малу суму приділюваних допомог, прибутки до цих фондів маліють і заходить можливість, що за кілька років ці фонди можуть впасти до мінімальної суми. Три інші Фонди: Сирітський, Захисту і Наглої потреби, дещо зросли за останні чотири роки.

ЗРІСТ МАЙНА:

Усе майно УНСоюзу за останніх чотири роки зросло на 3,333,470.28 дол. або на 9.4%, та осягнуло суму 38,811,358.43 дол.

Цей зріст нашого майна був менший, як в попереднім чотирирічнім періоді, коли воно зросло було на 4,492.000 дол. або на 14%. Причиною цього у великій мірі було дозріття 6972 вивінувальних грамот, яких виплачено на загальну суму приблизно 5,000,000 дол., або на 1,800,000 дол. більше чим в минулих чотирьох роках.

Відсоткове відношення нашого признаного майна до стану довжного постійно зростає. В 1969-му році воно дало 134.23%, а 1973-го року 138.03. Впала смертність наших членів у порівнянні з передбаченою смертністю. На початку звітового часу це відношення дало 58.09%, а в 1973-му р. воно впало до 52.79%.

НАША БРАТСЬКО-СУСПІЛЬНА ПРАЦЯ:

В січні 1970-го року наспіла вістка, що наше українське населення в Юґославії значно потерпіло від землетрусу. Йдучи з фінансовою допомогою, як вже багато разів в інших випадках великих стихій, УНСоюз асиґнував суму 3,000.00 дол., та переслав її частинно через католицьку єпархію на руки архиєпископа Г. Букатка, а також включився до харитативної акції, яку переводив в тім часі ЗУДАК.

На початку 1972-го р., потрясла наше громадянство вістка про посилені арешти і нові переслідування діячів культури в Україні. Щоб започаткувати обширну акцію в обороні потоптаних прав людини, наша установа призначила на ту ціль 5,000.00 дол., а нами переведена збірка пожертв принесла дальших 6,152.00 дол., так що разом пожертвовано 11,152.00 долярів.

Того самого року, але кілька місяців опісля, УНСоюз прийшов з допомогою потерпілим від повені членам в стейтах Пенсильвенії і Ню Йорку, розділюючи поміж 98 членів суму 13,936.00 долярів, з власних фондів, та 4,512.00 дол. із збірки пожертв від членів і різних організацій.

При кінці 1970-го р. перевидано перший том англомовної Енциклопедії Українознавства, а рік пізніше побачив світ другий том цієї Енциклопедії. Кошти видання двох томів Енциклопедії перевищили 310,000 дол.

Не можна нам забути, що протягом минулих чотирьох років уділено також 4054 хорим і непрацездатним членам допомог у висоті 126,665.00 дол. Наш список стипендистів поданий в іншім місці цього звіту, виказує прізвища 103-ох молодих і надійних членів, яким наша установа допомогла набути вищу освіту і знання, признаючи їм суми від 6,538.00 до 100.00 долярів. В загальному виплачено всіх стипендій на суму 35,708.00 долярів. Не забували ми про потреби церков та наукових установ і молодечих організацій. Слід відзначити, що найбільшу фінансову піддержку мав у нас Український Конґресовий Комітет, якому пожертвовано 11,250.00 долярів. Світовий Конґрес Вільних Українців одержав другу, з черги, найбільшу дотацію у висоті 4,900.00 долярів. Науковим установам розділено суму 14,325.00 дол., а молодечим і спортовим організаціям виасиґновано дотацій у висоті 9,475.00 дол. Всіх пожертв виплачено на суму 62,410.81 долярів. На піддержку спортової акції союзових клюбів і Відділів виплачено майже $13,000.

ПОБУДОВА НАШИХ НОВИХ ПРИМІЩЕНЬ:

В листопаді, 1970-го р. підписано контракт з будівельною фірмою Джозеф Л. Маскареллі для побудовання 15-ти поверхового будинку при вулиці Монтґомері і Ґрін за суму 9,610.000 дол. Тому, що пляни виготовлені архітектами Ю. Ястремським і А. Осадцою, не були вироблені в усіх деталях, вже тоді було передбачено, що під час самої будови до повищої суми контракту дійдуть різні додаткові кошти. Цих додаткових коштів виплачено будівничому в сумі 654,424 дол., а на них складаються покращання у заплянованій системі огрівання і охолоджування (268,000 долярів), кошти вибрання скали на площі (238,032 дол.) та 20 інших менших змін зроблених чи доданих до первісної домови.

Тому, що зайшов спір поміж нами і будівничим щодо кількости вибраної скали на площі та вимагання за це більших коштів, цей спір представлено до вирішення спеціяльним посередникам, але досі його ще не вирішено.

Крім цих додаткових змін будівничий приготовив другий, третій і четвертий поверх до ужиття, що понесло дальших коштів у висоті 389,902 дол.

З будівельного контракту відібрано також деякі праці і віднято за це 13,700.00 дол. В загальному по кінець грудня 1973-го року будівничому належалося за його працю 10,640,626 дол., з чого віднято 327.105 дол. за ще нескінчені роботи та 232.031 дол. здержано в застав, а виплачено йому 10,081.490 дол.

Для опрацювання всіх плянів були заанґажовані, крім архітектів ще різні інженери і фахові дорадники і їм виплачено за їх працю 635,160.79 дол. Крім всіх вище наведених коштів треба ще додати кошт закупівлі площі (54,647 дол.) за різні забезпечення зв'язані з будовою (59.493 дол.), кошти правні (30.100 дол.), податки за площу та корпораційні (28,516.39 дол.) й інші.

Всі ці різні видатки дали до кінця 1973-го р. 209,168.72 долярів і збільшили кошти будови до суми 10,925.819.51 долярів.

ФІНАНСУВАННЯ БУДОВИ:

Кошти будови покривали ми позичкою від УНСоюзу у висоті 5,990,270 дол. та трьома позичками від банків в Джерзі Сиτі і Ню Йорку, на застав наших бондів на суму 6,020,000 дол. Від позички допоміжна корпорація платить УНСоюзові 10% річно, а банкам, так звану „прайм рейт", або ту відсоткову стопу, яку банки жадають від найпевніших і найкращих клієнтів. В часі початку будови банки побирали 4½%, але від того часу відсоткова стопа значно піднелася і з кінцем грудня 1973-го року була 9¾%.

До кінця 1973-го року за фінансування будови виплачено всіх відсотків у висоті 924,473.62 долярів.

Господарюючи майном УНСоюзу, ми не повинні затрачувати давніх досвідів та славної традиції. Але живемо в часах великих і швидких змін. Від господарської ситуації країни, в якій живемо у великій мірі залежить ріст і нашої організації. Тому ми не можемо стояти на місці, але мусимо сміло достосовувати наше господарювання майном до вимог усе нових і більше складних життьових завдань.

Цей доволі детальний звіт з фінансового стану нашої установи, без сумніву виказує, що минулі чотири роки принесли нашій організації моральні й матеріяльні надбання.

Ці успіхи ми завдячуємо нашим піонерам, які 80 літ тому принесли зі собою на еміґрацію великий моральний і духовий капітал, набутий шляхом вікової боротьби, не тільки за хліб і землю, але й за ідеали свободи. Вони мали сильну віру в свій нарід, в його розум і добре серце. Вони вірили, що кинене на народну ріллю зерно не зістане придушене, але буде рости вгору і буде приносити нові колоски.

І хоча УНСоюз зростав серед різних часів економічного занепаду і добробуту, переживав різні кризи і перешкоди, сумні і радісні хвилини, він завдяки своїм проводам ставав сильнішим і в членстві і в майні. Бо сила УНСоюзу спирається на високих моральних цінностях, на ідеї, що виявляється у вірній службі своїм членам, всьому громадянству та поневоленому українському народові.

Annual Statement of Ukrainian National Association, Inc. — 1973

ASSETS		
*Bonds		$25,109,251.07
*Stocks	$363,815.87	363,815.87
Mortgage loans on real estate		5,600,881.85
Properties occupied by the Society	30,000.00	
Properties acquired in satisfaction of debt	101,583.75	
Investment real estate	18,555.05	150,138.80
Certificate loans and liens		510,237.58
Cash on hand and on deposit		329,297.97
Other invested assets		5,990,270.70
Cash and invested assets $38,053,893.84		
Electronic data processing equipment		18,340.33
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office		22,984.27
Life insurance premiums and annuity considerations deferred and uncollected		89,494.84
Accident and health premiums due and unpaid		629.55
Investment income due and accrued		624,870.56
Net adjustment in assets and liabilities due to foreign exchange rates		4,920.14
TOTAL		$38,815,133.53

*Bonds — Amortized or investment value.

*Stocks — Savings and Loan Association value and market value.

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS		
Aggregate reserve for life certificates and contracts		$25,500,135.00
Aggregate reserve for accident and health certificates		10,333.00
Supplementary contracts without life contingencies		109,678.34
Certificate and contract claims:		
Life		232,134.60
Accident and Health		2,500.00
Provisions for refunds apportioned for payment to December 31, 1974	$444,000.00	
Not yet apportioned		444,000.00
Premiums and annuity considerations received in advance less $ 0 discount; including	23,435.61	
accident and health premiums		638,176.19
Commissions to fieldworkers due or accrued — Life and Annuity $99,730.57; Accident and Health $3,255.03		102,985.60
General expenses due or accrued		12,884.63
Taxes, licenses and fees due or accrued		432.03
Unearned investment income		447.40
Amounts withheld or retained by Society as agent or trustee (Real estate taxes held in escrow)		22,351.87
Liability for benefits for employees and fieldworkers if not included above		300,090.00
Printing plant expenses due and unpaid		2,316.04
Mandatory securities valuation reserve		220,137.48
Unexpired subscriptions to official publication		21,329.54
Reserve for investment fluctuation — real estate		500,000.00
TOTAL LIABILITIES		$28,119,829.70
Unassigned funds	$10,695,303.83	
Total		10,695,303.83
TOTAL		$38,815,133.53

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

Valuation Exhibit as of December 31, 1973

TOTAL ADMITTED ASSETS	$38,815,133.53
Reserve for Life Certificates	25,500,135.00
Reserve for Accident Certificates	10,333.00
Claims and accrued liabilities	2,609,361.70
TOTAL LIABILITIES	$28,119,829.70
Margin of safety to certificate holders	10,695,303.83
TOTAL	$38,815,133.53

The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1973, was	138.03%
The ratio of actual deaths to the expected deaths according to the mortality tables for the year 1973, was	52.79%
The ratio of interest earned on all funds during the year 1973, was	5.50%

(Signed by): Marvin Paull

PEAT, MARWICK, MITCHELL & CO. (Consulting Actuaries)

JOSEPH LESAWYER, Supreme President

ULANA M. DIACHUK, Supreme Treasurer

(Продовження буде)

Монголія закликає Китай прийняти совєтські пропозиції угоди

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — На засіданні Комісії політичних справ і безпеки ОН делеґат Монголії Манґалін Дуґерсурен звернувся з апелем до китайської делеґації, щоб Китай акцептував совєтську пропозицію про підписання двостороннього договору, на основі якого СССР і Китай зобов'язалися б не стосувати збройної сили у випадку спірних справ. Коментатори вважають, що з такою пропозицією делеґат Монголії виступив у висліді домовлення з Москвою, яка є затривожена фактом розбудови атомової збройної сили Китаєм, зокрема на відтинку далекосяглих ракет з атомовими зарядами. З боку китайської делеґації досі не було жякої реакції на цю монгольську пропозицію .

Кіссінджер знову відвідає арабські держави й Ізраїль

Букарешт. — Державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер, який перебуває тепер з офіційною візитою в Румунії, заявив, що він наміряє в найближчому майбутньому відвідати знову чотири арабські держави — Єгипет, Савдійську Арабію, Йорданію, Сирію — і Ізраїль — з метою зрушити з місця переговори про загальне замирення на Близькому Сході. Прилетівши до Румунії безпосередньо з Ірану, Кіссінджер зустрінувся і перевів чотиригодинну розмову з президентом Румунії Ніколаєм Чауческу з яким, між іншим, обговорював справи Близького Сходу і торговельні відносини між Румунією і ЗСА. Після відбутої розмови, Чауческу на окремій пресовій конференції заявив, що він одержав запевнення від Кіссінджера, що вже в скорому часі буде схвалений закон про уділення для СССР статусу упривілейованої держави в торговельних справах в заміну за лібералізацію еміґраційних приписів і уможливлення виїзду з СССР 60.000 жидів річно. Чауческу відмітив, що обговорювались ще справи мирової конференції в Женеві для розв'язки близькосхідньої проблеми, торгівлі та інше. Обидва партнери погодились, що у зв'язку з останньою заявою Ясіра Арафата, провідника Палестинської Визвольної Організації, про те, що найдалі за шість місяців розпічнеться нова війна на Близькому Сході, конференцію треба скликати якнайскоріше, помимо того, що досі Кіссінджер заступав думку, що мирові переговори між Ізраїлем й арабськими державами повинні проходити поступово.

Новий інженер

Богдан Домарацький, 21-літній син Марії і Анатолія Домарацьких з Ірвінґтону, одержав 25-го травня диплом інженерії в Технологічному Стівенс Інституті у Гобокен, Ню Джерзі. Богдан Домарацький народжений у Франції і виховуваний в радині матері, в батьків колишнього УСС Миколи і Анни Ганяків. У Ірвінґтоні закінчив з відзначеннями початкову школу і гімназію.

На політехніці спеціялізувався в електроніці і комунікації. Працював вліті і у вільний час як асистент в електронічній і плязма лябораторіях Стівенс Інституту. Також був інструктором математики для середньошкільних студентів, приготовляючи їх на студії у вищих школах.

Протягом трьох років грав футбол, був членом студентськоо суду і був менаджером сцен і освітлень на студентських виставах. У червні почав працю в Бендікс Корпорації, як електронічний інженер і продовжує далі студії для одержання Мастер Деґрі.

Інж. Богдан Домарацький

Молодий інженер як і ціла родина — Лідія, Данило і Марія-мати є членами 25-го Відділу УНСоюзу. Батько Богдана є керівником друкарні „Свобода".

Любомир Курилко
Професор Стівенс Інституту

Німецькі кредити для СССР

Бонн. – Федеральний уряд Західньої Німеччини ще напередодні поїздки канцлера Гельмута Шмідта розглядав можливість уділення для СССР високих довгоренченцевих кредитів, за які Совєтський Союз погодився закупити в Німеччині більшу кількість технологічного матеріялу і поважну кількість вантажних авт. Німецький мюнхенський щоденник „Зюддойче Цайтунґ" повідомляє, що автобудівельний завод у Кельні вже підписав з представниками СССР договір про виробництво і доставу для СССР 10.000 вантажних автомобілів. Достави розпічнуться вже з січня 1975 р. і триватимуть приблизно 3-4 роки. Фахові кола вважають, що при успішному і терміновому виконанні, замовлення буде подвоєне. Представники Совєтського Союзу дуже заінтересовані в скорій доставі бодай перших 5.000 грузовиків найважчих силових потужностей різних форм з надбудовами і відкритих. Правдоподібно йдеться про вантажні авта військового призначення, які можна вживати на польових дорогах і в місцевостях, де цілком немає твердих доріг. Ця серія авт, згідно з договором, має бути доставлена до грудня 1976 р. Замовлення є на суму одного мільярда німецьких марок. Якщо враховувати, що обороти німецької автобудівельної індустрії знизилися в 1974 р. аж на 28 відсотків, то ясно, що і автомобільна індустрія і ринок праці поставилися до підписаня такої умови позитивно, бо це означатиме, що фірма зааннґажує на працю поважну кількість робітників, щоб могли дотримати умову.

Крім вище згаданого торговельного договору кілька інших німецьких фірм підписали одночасно подібні домовлення про доставу вирягу для будівництва над річкою Камі великого автомобільного заводу, який має в майбутньому випускати 170.000 авт річно.

В ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ
МАРІЇ І ПЕТРА БІЛАНЮКІВ
зложили в їхньому імені 1,000.00 долярів
на ГАРВАРДСЬКИЙ ЦЕНТР
УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ —
невістка ЛЯРИСА, син ОЛЕКСА
і внучки ЛЯРИСКА і ЛАДА.

Жертводавцям щиро дякуємо, а ВП. Панству
Марії і Петрові Біланюкам бажаємо добра,
щастя і многих літ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

ЗАПРОШУЄМО ВАС НА
НЕДІЛЬНИЙ ПО ПОЛУДЕНЬ
для дружньої виміни думок на тему української науки, культури і суспільно-громадських відносин.

В неділю, 10-го листопада 1974 року
о годині 3-ій по полудні
в залі Української Католицької Церкви
при Гілден Стріт в Ню Бранcвіку, Н. Дж.

В ПРОГРАМІ НЕДІЛЬНОГО ПО ПОЛУДНЯ:

1. Дві доповіді —
Проф. ОМЕЛЯН ПРІЦАК — „Структура українських студій в Гарварді";
БОГДАН ТАРНАВСЬКИЙ — „ФКУ і українське громадське життя".
2. Питання, зауваження, дискусія.
- Панночки з місцевого студентського клюбу гоститимуть присутніх кавою/чайом, сандвічами і солодким печивом.
- Ждемо на Вас. Прибудьте!

За місцеве Представництво Фонду
Катедр Українознавства (ФКУ)
Інж. ЯР. БУКАЧЕВСЬКИЙ

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ ПАССЕЙК - БЕРГЕН, Н. Дж.
В 56-ТІ РОКОВИНИ СЛАВНОГО
ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ
запрошуємо Українське Громадянство на
СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ
що відбудеться
в неділю, 10-го листопада 1974 року
о год. 6-ій вечора
в Українській Централі в Пассейку

В ПРОГРАМІ:

В. Мочула — відкриття; Проф. В. Стойко — святочна доповідь; Ірина Халупа — деклямація; Геня Цікало — мистецьке читання поезій; Вокально-музична частина у виконанні Ансамблю Пластової Станиці в Пассейку під мист. керівництвом Оксани Борбич. Заключне слово голови УККА — Р. Шраменко.

Ювілейне свято громади в Стетен Айленді

В неділю 20-го жовтня ц. р., Українська Громада в Стетен Айленді, Н. И., святочним бенкетом відзначала 25-літню річницю будови місцевої української католицької церкви Пресвятої Тройці. Це свято, що відбулося в заповненій по береги церковній залі, вшанував своєю присутністю єпископ Стемфорду Йосиф Шмондюк, який посвятив, при цій нагоді, новий іконостас, уфундований до церкви жертвенною громадянкою, Марією Бельців.

Програму бенкету відкрив, вітаючи присутніх в імені громади мґр Орест Стегній, а потім о. Лев Моско провів молитву. Тостмайстром на цьому бенкеті був о. Константин Бердер, а головним промовцем о. монс. Василь Федаш із Йонкерсу. Забираючи слово під час бенкету, Владика Йосиф Шмондюк закликав батьків виховувати дітей та молодь в релігійному та національному дусі, бо від молоді залежить майбутнє громади, парафії і всього народу.

В концертовій програмі виступав квінтет бандуристів під мистецьким керівництвом Володимира Юркевича і сопрано Зеня Лавришко-Бундзяк при фортепіяновому супроводі Віри Березовської. Наприкінці промовляв місцевий парох, о. Ричард Брида, а о. Теодор Богольник закінчив молитвою це родинне свято.

О. С-ній

ОСІННЯ ЗАБАВА СУА В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Ситі. — 71-й Відділ Союзу Українок Америки в Джерзі Ситі повідомляє, що в суботу, 9-го листопада ц.р. о год. 7-й вечора у великій залі Українського Народного Дому при 92 Фліт вулиці в Джерзі Ситі відбудеться традиційна осіння забава. Грає оркестра „Темпо" Іринея Коваля.

В ЧИКАГО ВІДБУДЕТЬСЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

аспекти Декрету та справа кодифікації східнього права", о. Джон Лонґ (Рим): „Східні католицькі Церкви й екуменічний рух", д-р Василь Маркусь (Чикаґо): „Деякі актуальні політичні (церковно-політичні і міжнародні аспекти) в теперішній ситуації східніх Церков" та о. Вільям Мекомбер (Сейнт Джон Університет, Міннесота) про: „Літургічний розвиток у східніх Церквах після Собору".

Пообідня сесія буде присвячена загальному оглядові східніх католиків та окремих помісних Церков під впливом Декрету. Першу доповідь виголосить о. д-р Джордж Малоні (Ню Йорк) на тему: „Вплив Декрету на Східні Церкви, Ватиканську Курію, православних і католиків латинського обряду". Про Мельхітську Церкву після Ватиканського Собору говоритиме Вілліям Баруді (Вашинґтон); малабарський священик о. Якоб Вельян (Сан Франсіско) доповідатиме на тему: „Східні католики малабарського і маланкарського обрядів в Індії", а о. д-р Іван Гриньох (Мюнхен) представить проблематику Української Католицької Церкви після Собору.

Крім доповідачів, виступлять ще коментатори окремих сесій ,а також буде загальна дискусія.

З нагоди симпозія в суботу вечером відбудеться великий бенкет, відкритий для ширшої публіки в авдиторії Собору свв. Володимира й Ольги (739 Норт Овклей бульвар), на якому головну промову виголосить Митрополит Канади Кир Максим Германюк, член Постійного Синоду УКЦеркви. Темою його слова буде: „Східні католицькі Церкви — перешкода чи поміст до церковної єдности". Промовлять також представник Філії УКУ та о. Реймонд Бавмгарт, президент Університету Лойолі. В час бенкету виступлять українські мистецькі ансамблі з короткою програмою.

На закриття симпозія і врочистого відзначення 10-ліття Декрету про Східні Церкви відбудеться в неділю 17 листопада о год. 10.30 ранку в університетській церкві Мадонна делля Страда (6525 Норт Шерідан Ровд) Архиєрейська Літургія з участю священства східніх обрядів, на якій співатиме церковний хор собору свв. Володимира й Ольги. Після Літургії академічне душпастирство Лойолі запрошує учасників на зустріч при каві і солодкому („опен гавз").

Міжнародний симпозій про східні Церкви в Чикаґо викликав велике зацікавлення серед східніх та латинських католиків. Це буде перше досі і в цьому стилі відзначення важливого документу Ватиканського Собору — Декрету про Східні Церкви, який був промульгований 21 листопада 1964 р. Блаженніший Патріярх Йосиф поблагословив ініціятиву цього симпозія та висловив надію на його успішне переведення й дальші наслідки.

Організаційна комісія очолена о. Ерлом Вайсом (Лойоля), д-р В. Маркусем (Філія УКУ) і д-р Томою Каннінґгемом (Лойоля), робить все, щоб цю академічну імпрезу перевести цікаво і на високому рівні. Матеріяли симпозія мали б появитися окремою книгою.

ДНІ УКРАЇНСЬКОГО АКТОРА

Гартфорд. — Об'єднання Мистців Української Сцени (ОМУС) інформує, що в днях 28, 29, 30-го листопада і 1-го грудня 1974 р. відбудуться в Гартфорді, Конн., Дні Українського Актора. В програмі запланованих імпрез: театральні вистави ансамблів, мистецькі виступи чільних акторів і співаків з ЗСА і Канади, доповіді, зустрічі акторів українських сцен з громадянством, ділові наради ОМУС, фільмові покази та виставка пам'яток українського театру і фільму.

26-ий КУРІНЬ УСП-ок „ВЕРХОВИНКИ"
запрошують Вас на
ВЕЧІРКУ
"L'AIR DU TEMP 2"
в П'ЯТНИЦЮ, 15-го ЛИСТОПАДА 1974 РОКУ
о годині 8:30 веч.
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
140 2nd Avenue, New York, NY.
Вступ $3.50 — "ROCK BAND" — Несподіванки
— Просимо Молодь від 18-го року життя. —

ТІЛЬКИ ОДИН ВИСТУП НА СХОДІ ЗСА!
Субота, 9-го листопада 1974 року
Початок — год. 6:30 вечора
Заля Кук Гай Скул у Філядельфії, Па.
ріг Ландеи і Олд Йорк
НА ХВИЛЯХ МЕЛОДІЙ І РИТМУ
МОНТАЖ ПІСНІ, ТАНКУ, СЛОВА
В 2-ох ЧАСТИНАХ

Участь беруть:
НАМИСТО — „Їх шість і дві гітари" (Вашинґтон)
МИКОЛА ПОНЕДІЛОК, гумор-сатира
РОКСОЛЯНА БАБЮК, балерина (Ню Йорк)
БОГДАН ЧАПЛИНСЬКИЙ, тенор (соліст Амер. Оперної Комп.)
Гостинно виступить:
ХРИСТИНА РОМАНА ЛИПЕЦЬКА, моццо-сопрано (Детройт) (солістка Оперної Комп. стейту Мічіґен)
При фортепіяні: Богдан Порфецький
Програму веде: Роман О. Швед
Квитки в передпродажі: „Оріон", „Космос", крамниця Маків (у секції „24 вул.")

ГАРВАРДСЬКИЙ ВЕЧІР
9-го листопада 1974, о год. 7:30 веч.
в церковній залі в Нюарку, Н. Дж.
проф. Омелян Пріцак
виголосить ДОПОВІДЬ на тему
„Наука і публіцистика"
ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТИ СТАРШЕ
ГРОМАДЯНСТВО І МОЛОДЬ
ЗАПРОШУЮТЬ

ОО. РЕДЕМПТОРИСТИ

Ділимося сумною вісткою,
що в понеділок, 4-го листопада 1974 р. по довгій недузі,
відійшов у Вічність на 80-му році життя
мій Найдорожчий ЧОЛОВІК

бл. п.
ЮХИМ ТАНАСЮК МИКИТЕНКО

народжений 15-го жовтня 1895 р. в с. Когутівка, Херсонщина, Україна.

ПАНАХИДА в середу, 6-го листопада 1974 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Chapey Funeral Home, Montauk Hghwy, West Islip, N.Y.

ПОХОРОН — в четвер, 7-го листопада 1974 р. з української православної церкви свв. апп. Петра і Павла у Вест Айсліп на N. Babylon Cemetery.

В глибокому смутку —

дружина МИХАЛИНА

ЗВІТ - ЗАКЛИК УЖДО

Як і кожного року Українська Американська Жіноча Допомогова Організація звітує перед українським громадянством про збірку і розподіл грошей з акції „Діти - Дітям" за 1973 р. - 74 р.

ПРИБУТКИ

1-ий Відділ Н.Й.	$1,046-84
Асторія	240-53
71-ий Відділ Н. Й.	233-00
Через Головну Управу: СУМ, Отці кат. і прав. Церков і Радіопрограм	892-75
Разом	2,413-12
На банкове конто	205-00
Дивіденди	17-69
Разом прибутків	2,635-81

ВИДАТКИ

Німеччина УМХС	$800-00
Австрія УДК	200-00
Бельгія Дім Старших	130-00
Італія УДК	150-00
Франція УЖДО	130-00
Німеччина СУЖО	130-00
Німеччина „Рідна Школа"	40-00
Австрія студенти	45-00
Польща сестри служебниці	52-50
Еспанія, УЖДО	95-00
Німеччина, індив.	140-00
Бразилія, Польща, пакунки	129-70
Книжки	58-00
Разом видатків	2,100-20
Балянс:	
Прибутки	$2,635-81
Видатки	2,100-20
Решта	535-61

Висловлюємо свою щиру подяку всім, що спричинилися до успіху минулорічної збірки, зокрема, лікарям, які протягом 22-ох років підтримують нас своїми пожертвами не лише матеріяльно, але й морально. (Збірку серед лікарів останніми роками проводить п-і Соляк.) Не можемо не відзначити дітей Йонкерсу, які жертвують свої цілорічні заощадження на збіркову листу п-і Кушнір, щоб принести краплинку радости дітям бідніших родин в Европі.

22 роки існує наша організація, підтримуючи на дусі наших людей в Европі тими невеличкими подарунками, що свідчать про те, що їх не забувають брати в Америці. І чужинецька обслуга по шпиталях і старечих домах ставиться до наших людей краще, бачучи, що ними хтось опікується.

Сподіваємося, що й цього року ви підтримаєте нас і ми зможемо продовжити нашу скромну допомогу тим, що її нетерпляче чекають.

Пожертви просимо складати на збіркові листи наших збірщиць, а також під церквами в неділю 17-го листопада, в склепах „Арка", „Сурма" і в „Самопомочі".

О. Томашівська (голова)
А. Давиденко (секретар)

НА КОРДОНАХ СССР НОВА СИТУАЦІЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

му й кінець. У виступах з приводу перебування шаха вона виявила себе справжньою державною діячкою, яка в обличчі неприхованої люті большевиків вітає простягнену руку шаха. Зрештою, ці свої здібності вона виявила вже неоднократно і перед тим, як у мирі, так і у війні. Та ще додатково до цього — мертвеччина марксо - ленінської доктрини уявляється справжній соціялістці Індірі і її ближчим співробітникам варварським примітивізмом у порівнянні з витонченістю думання й відчування мешканців індійського субконтиненту. Нова ситуація на цьому відтинку поставила стратегів російського імперіялізму перед завданням, що його не розв'язати.

Залишається ще на кордонах СССР Китай, століттями жертва російської агресії й інтриг. Вина Росії супроти Китаю така велика, що навіть російські дисиденти (Амальрик, Солженіцин й інші) побоюються з цього боку відплати. Колись, коли в ЗСА за Даллеса і інших укладали пляни „превентивної атаки" на червоний Китай, а на інших довжелезних кордонах СССР не було чого боятися, Москві здавалося, що вона зможе без особливих трудів і небезпек „розв'язати" „китайську проблему". Сьогодні не те. Сьогодні єдина надія на смерть Мао і Чу та прихід нових, недосвідчених та несвідомих російської небезпеки, керівників присвічує Брежнєву і його колегам.

Та всі „знаки на небі й на землі „показують, що це тільки „побожні бажання" кремлівських володарів. Бо не видно ніяких сил у Китаї, які мали б піти „під високу руку Москви". Навпаки, Китай розбудовується, на зовні і внутрі має щораз більші осяги, здобуває щораз кріпкіше місце під сонцем і виростає в модерну потугу, яку краще залишити в спокої. У додатку, як виходить із спостереження, ця країна, хоча ще далеко не-потуга, зовсім не боїться озброєних до зубів совєтських дивізій, танків і всього модерного устаткування, єдиною ціллю якого є лякати сусідів. Та ще й голосно говорить про забрані Росією території, про потребу полагоди несправедливостей тощо...

Хоча поволі, але невідхильно, на кордонах совєтської імперії виростають нові сили, які створюють зовсім нові ситуації. Власне ці нові сили дають справжній відпір імперіялізмові. В спілці з вільнолюбними новаторськими, визвольними силами в СССР вони будують післяімперіяльну й післябольшевицьку дійсність на просторах Евразії.

„ВЕСЕЛКА" І ШКОЛА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ського відчування має причинитися до оформлення особовости української дитини. Про те, якими засобами користується цей журнал, писав проф. Володимир Радзикевич так: він „... в'яже думки й уяву дітей з Україною, знайомить їх з минулим України, з ясними моментами її історичного життя, з героїчними зривами народу, зі світлими постатями українських національних героїв, поетів, письменників, культурних діячів, відкриває дітям скарби українського фольклору, вводить їх у чарівний світ народних звичаїв, розвиває і збагачує рідну мову, родить почування любови до країни батьків (дитини), поривас в світлі соняшні простори Добра, Правди, Краси" (див. „Свобода". 6 вересня 1961).

„Веселка", використана в школі, принесе подвійну користь рідному домові.

Помер Степан Бабій

Пассейк, Н. Дж. — Тут, у ранніх годинах 19-го жовтня ц. р., по короткій недузі, помер на 50-му р. життя, знаний на нашому терені й окрузі, властитель української крамниці „Січ" сл. п. Степан Бабій. Покійний народився 12-го грудня 1924 р. в селі Скомарохах, Бучацького повіту. Безкомпромісовий український патріот, зв'язковий УПА в Карпатах. Перейшов буревійні часи, як і багато з тих, що опинилися за океаном. Прибувши до Америки, та осівши в Пассейку, Покійний, який дорожив рідною традицією, заложив крамницю „Січ", у якій спочатку тримав чимало книжок, а пізніше тут уже можна було набути різну кераміку, вишивки, нитки до вишивання, хустки, деякі речі на висилку до рідного краю. Любувався в українському мистецтві, та дорожив, щоб воно не пропало. Дорожив українською традицією, тому вперто тримався старого календаря, і по старому обходив Різдвяні чи Великодні свята. На Різдво обов'язково запрошував до себе спеціяльно колядників. Улаштовував виставки, сам — завжди в вишиваній сорочці. Відбувалось у нього навчання писання писанок. По при вище згадані речі, тут у нього в крамниці завжди були нові наклади святочних карток на різні оказії та гриби, правдивий мед від Мирона Сурмач, та інші речі.

На цьому терені перший із організаторів СУМА. Любив безмежно молодь і часто перевозив її на навчання танців. Українська традиція, українські звичаї, були його „святая святих".

Смерть Покійного ... потрясла до глибини громадянами Пассейку та Кліфтону. Недаром в день панахиди в неділю 20-го жовтня у похоронному заведенні ... Юкко при Парк Ев, силенна маса народу прийшла віддати йому останню прислугу.

Панахиду правив о. крилошанин Вол. Білинський, а в понеділок 21-го, при знову масовій участі людей, відправив панахиду о. Іван Пайкош, сотрудник при церкві св. Николая. Почесну варту тримали СУМівці. Слово від СУМА виголосив Олександер Строцький, який теплими словами прощав його і від громадян. Похорон відбувся 22-го жовтня з церкви св. Николая в Пассейку. Службу Божу правив о. крил. В. Білинський, який після Служби Божої про Покійного виголосив тепле слово, підкреслюючи його палкий патріотизм і працю для рідного народу. Поховано Покійного з Лодай, на цвинтарі св. Михаїла. Хоронив його о. І. Пайкош. Іван Іванків по скінченні похороного обряду відчитав листу тих, що дали на Служби Божі ... його, а їх розділено на 4 церкви; пожертви на церкву св. Николая, о. В. Білинський відчитав в церкві, а тут це відчитано Службі Божі призначені на українську православну церкву св. Покрови у Кліфтоні, св. Вознесіння у Кліфтоні та на церкву св. Варвари у Відні. Крім того зібрано ще певну суму, біля 100.00 дол. на Фонд оборони Мороза. Тризна відбулася в Укр. Централі при Гоп Евеню, в Пассейку, в якій взяли участь 90 людей. Підчас тризни теплим словом згадав Покійного Іван Іванків.

Покійний залишив у безмежному горі дружину Марію, в Україні стареньку маму, ближчу та дальшу родину.

Покійний був членом 42-го Відділу УНСоюзу ім. Т. Шевченка в Пассейку.

Петро Ямняк

БАЛТИМОР ВІДЗНАЧАЄ ЮВІЛЕЙ „НАШОГО ЖИТТЯ"

30-річний ювілей жіночого журналу „Наше Життя" відмічує український Балтімор окремим журналістично-мистецьким вечором, що його уладжує 59 Відділ СУА — Балтимор разом з своїю Молодою секцією, в суботу, 9-го листопада 1974 р., початок о год. 7-ій вечора, в залі „Самопомочі".

У вечорі візьме участь головна редакторка „Нашого Життя", Уляна Старосольська-Любович і виголосить слово про цей журнал. Про „Сучасну жіночу пресу в Америці" доповідатиме Оксана Чорна. В мистецькій частині програми виступить з фортепіяновим сольо Марійка Хмілевська-Улянович, а головна редакторка „Нашого Життя" читатиме свої літературні нариси. Учасники вечора матимуть нагоду оглянути виставку — „Від рукопису до журналу", тісно пов'язану з пресою. Опісля відбудеться товариська гутірка при перекусці і чайку. Координатор програми вечора — мґр Лідія Лемішкова. Сподіваються численнішої участи балтиморських громадян в цій імпрезі, якої дохід призначений на пресовий фонд „Нашого Життя".

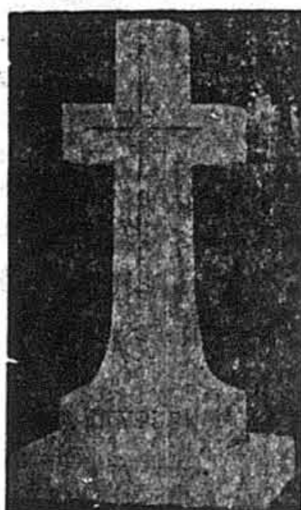

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕПАН ШУРА, член УНС Відд. 122 Т-ва ім. Т. Шевченка в Тавнтон, Масс., помер 14 серпня 1974 р. на 89-му році життя. Покійний народився в Зибовичах, пов. Томашів, Україна. Став членом УНСоюзу в липні 1919 року. Полишив в смутку дружину Полишив у смутку дружину Марію, сина Стаха. Похорон відбувся 17-го серпня 1974 р. на цвинтарі Майфловер Гілл семетері в Таунтон, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Попович, секр.

ВОЛОДИМИР МАНДЗІЙ, чл. УНС Відд. 107 Т-ва св. Івана Хрестителя в Гаммонд Індіяна, помер 7 серпня 1974 р. на 70-му році життя. Покійний народився в с. Слобода Золоть, пов. Бережани. Став членом УНСоюзу в 1950 році. Лишив у смутку дружину Теклю, дочку Надію, синів: Мирона, Ярослава, Евгена. Похорон відбувся 10 серпня 1974 року на цвинтарі Елмвуд Семетері в Гаммонд Індіяна.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Ванкула, секретар

ТАРЗАН, 7203. „ПРЕДСТАВЛЕННЯ"

Час — 1-ша година рано... Місце — в'язниця в Луанді... Ситуація — спокійна?... Ой, ой, ой!!

Що тут діється? Вартовий! Спішіться! Мій співв'язень хворий... Відчуває страшний біль...

Що з ним? Якщо б я знав, то не турбував би тебе! Ти краще поглянь на нього... Його обличчя набирає пурпурової закраски!

Ой, ой, ой!!